

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
OSMANİYE KORKUT ATA
ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

TEZ YAZIM KILAVUZU
(APA 6 Formatına Göre)

EKİM / 2015

OSMANİYE

A. AMAÇ

Bu yazım kılavuzunun amacı, lisansüstü tezlerin OKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre yazılıp basılmasını sağlamaktır.

B. KAPSAM

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı anabilim ve anasanat dallarında, yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik tezi hazırlayan adaylar ve tez danışmanları, savunma için hazırlanan tezlerde bu kılavuzda yer alan kurallara uygun hareket etmelidirler. Bu kılavuzun hazırlanmasında Amerikan Psikoloji Derneği'nin (American Psychological Association [APA], 2010) yazım kurallarından ve OKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kurallarından yararlanılmıştır. Bir tezde bulunması gereken dış kapak, iç kapak, tez onay sayfası, Türkçe özet, İngilizce özet (Abstract), önsöz, içindekiler, tablolar listesi, şekiller listesi, kısaltmalar ve ekler listesi bu kılavuzun sonundaki Ek bölümünde yer almaktadır. Tez yazım kurallarıyla ilgili daha ayrıntılı bilgiye gereksinim duyan yazarlar Amerikan Psikoloji Derneği Yayım Kılavuzuna (APA6th, 2010) başvurabilirler.

C. KÂĞIT ÖZELLİKLERİ

Hazırlanacak tezlerin yazım ve basımında A4 : (210x297 mm.) boyutlarında en az 80 gram beyaz kâğıt kullanılacak, ciltlenip kesim yapıldıktan sonra tezlerin son boyutları 204x290 mm. olarak soldan 0,5 cm tıraşlanacaktır.

D. SAYFA DÜZENİ

Kenar boşlukları: Sayfanın cilde girecek sol kenarından 3,5 cm, diğer üç kenardan 2,5 cm boşluk bırakılmalıdır. Sayfa numaraları, dipnotlar dâhil, tüm yazılanlar bu sınırlar içinde yazılmalıdır.

Hizalama: Tüm yazılanlar marjlar dâhilinde ortalanmalıdır (iki yana yaslanmalıdır). Buna tablo, grafik ve şekiller de dâhildir.

Paragraf: Her bir paragrafın ilk satırı beş-yedi karakter içeriden yazılmalıdır. Kelimeler satır sonlarında bölünmemeli, bölünüyorsa kelime bir aşağı satıra alınıp, cümleye devam edilmelidir

Sayfa sırası ve numaraları: Sayfa numaraları sayfanın sağ üst köşesine konulmalıdır. Giriş bölümüne kadar olan başlangıç sayfaları Roman Rakamlarıyla, giriş kısmından itibaren ise Arap Rakamlarıyla yazılmalıdır. Tezin ilk sayfası olan iç kapakta sayfa numarası gösterilmemeli, bir sonraki sayfa ikiden başlamalıdır. (bakınız Ek)

E. DİZGİ STANDARDI

Yazı tipi: Tez metinleri Times New Roman veya Arial yazı tipi ile 12 punto olarak yazılmalıdır. Açıklamalar ve dipnotlar için 10 punto; tablo ve şekillerde ise 10 ile 12 punto arası kullanılabilir. Yazım karakteri ve boyutu tüm metinde aynı olmalıdır. Tezlerin basımında lazer veya ink-jet baskıları tercih edilmeli ve siyah mürekkep kullanılmalıdır.

Yazı aralığı: Satırlar arasında 1,5 aralık, her türlü noktalama işaretinden sonra ise bir boşluk bırakılmalıdır. Noktalama işaretlerine titizlikle uyulmalıdır. Gerektiğinde (özel vurgu ve yabancı kelimeler için) sözcükler italik veya koyu yazılabilir.

F. ANA VE ALT BAŞLIKLAR

Ana bölüm başlıkları büyük harflerle yazı alanı ortalanarak yazılacaktır. Sadece ana bölüm başlıkları yeni bir sayfaya yazılacaktır. Ana ve alt başlık arasında 3 satır aralığı boşluk bulundurulacaktır. Ana başlık ile ilk paragraf arasında 2,5 satır aralığı, alt bölüm başlığı ile bunun ilk paragrafı arasında 2 satır aralığı boşluk bırakılacaktır.

Tezlerde bölüm numaralaması, yaygın olarak kullanılan bir maddeleştirme sistemi olan, çift numaralama sistemi ile yapılacaktır. Örneğin:

1. Birinci Bölüm

1.1. Birinci bölümün birinci alt bölümü

1.2. Birinci bölümün, ikinci alt bölümü

1.2.1. Birinci bölümün, ikinci altbölümünün birinci alt bölümü

2. İkinci bölüm vb...

Ana bölüm başlıklarının tümü ve diğer alt başlıkların her sözcüğünün ilk harfi büyük harfle yazılacaktır.

G. YAZIM

Yazımda noktalama işaretlerinin kullanımına gerekli özen gösterilmelidir. “Dipnot Gösterme”, “Alıntılar” ve “Kaynak” göstermede bundan sonraki maddelerde belirtilen kurallara uyulmalıdır.

1. Metin İçinde Kısaltmaların Kullanılması

Kısaltacağınız terimi ilk kullanışınızda mutlaka uzun uzun yazınız ve hemen arkasından ayrıca açarak kısaltmayı gösteriniz. Metnin daha sonrasında kısaltmayı açıklamasını yapmadan kullanabilirsiniz.

Örnek: Görsel bir hedefe verilen basit tepki süresi (TS) araştırmasının sonunda şunu gördük ki TS ile aydınlatma arasında kuvvetli bir negatif ilişki bulunmaktadır.

2. Metin İçinde Sayıların Yazımıyla İlgili Kurallar

Sayıların kullanımıyla ilgili APA stilindeki genel kural, 10 ve üstündeki sayıları rakamlarla, altındaki sayılarıysa sözcüklerle ifade etmektir.

Rakamlarla İfade Edilen Sayılar

Şu durumlarda rakam kullanınız:

a. 10 ve üstündeki tüm sayılar için rakam kullanınız.

Örnekler

12 cm genişliğinde

kalan %10

25 yaşında

10. sınıf öğrencileri

15. sınamada

13 liste vardı

105 adet uyarıcı sözcük

b. 10'un altındaki sayılar, 10 ve üstündeki sayılarla karşılaştırılmak üzere bir araya getirilmişlerse (ve aynı paragrafta kullanılıyorsa), bu sayıları da rakamla gösteriniz.

Örnekler

21 analizden 3'ü
sözü geçen 10 koşuldan ... 5. koşul
5 ve 13 tane çizgi
2. ve 11. sınıflarda ... 2. sınıf öğrencileri
sınamaların 2'sinde ... ve geriye kalan 18 sınamada
40 adet uyarıcı sözcükten 4'ü
7 blokta. . .ve 12 blokta
6. grup ... 12 grup
15 listenin hepsinde 1 ve 12 numaralı maddeler
20 tepkiden 2'si
oyuncakların arasında 14 adet balon, 3 adet içi doldurulmuş hayvan ve 5 top
bulunmaktaydı
25 sözcük ... 8 fiil, 12 isim ve 5 sıfat

c. Verilen sayıyı hemen arkasından bir ölçü birimi takip ediyorsa bu sayıyı rakamla gösteriniz.

Örnekler

5 mg'lık bir doz
10,54 cm'lik bir uzunluk

d. İstatistiksel veya matematiksel fonksiyonların, kesirli veya ondalık sayıları, yüzdeleri, oran ve orantıları, yüzdelikleri ve dörtte birlik oranları rakamla gösteriniz.

Örnekler

5'le çarpıldığında
3 katı kadar fazla
karışımın 0,33'ü
örneğin %5'inden fazlası
16:1'lik bir oran
1. yüzdellik
5. kartil [persantil]

e. Zamanı, tarihleri, yaşları, örnekleme, alt örnekleme veya nüfus sayısını, bir deneydeki deneklerin ya da katılımcıların sayılarını, bir ölçekteki skor ve puanları, para toplamlarını ve sayısal ifadeleri temsil eden sayıları rakamla gösteriniz.

Örnekler

yaklaşık 3 sene içinde
2 hafta önce
1 saat 34 dakika
saat 12:30 a.m.
30 Mart 1994
2 yaşındaki çocuklar
3 katılımcı [*ancak* iki puanlayıcı, yedi gözlemci]
7 puanlı bir ölçekte 4 puan aldı
her birine 5\$ ödendi
puan kartındaki rakamlar 0-6 idi

f. Sayılarla gösterilmiş bir sıralamayı, kitapların ve tabloların kısımlarını ve dört veya daha fazla sayıdan oluşan bir listedeki her sayıyı rakamla gösteriniz.

Örnekler

Derece 8
Deneme 3
Tablo 3
sayfa 71
bölüm 5
sıra 5
sırasıyla 1, 3, 4 ve 7 sözcük

g. Bir tezin özetindeki tüm sayıları rakamla gösteriniz.

Sözcüklerle İfade Edilen Sayılar

Şu durumlarda sayıları sözcüklerle ifade ediniz:

a. Tam ölçümleri temsil etmeyen ve 10'dan küçük diğer bir sayıyla karşılaştırması yapılan 10'dan küçük sayıları sözcükle ifade ediniz.

Örnekler

görevi üç kez tekrarlamışlardır
bunu yapan bir kişi vardysa o da oydu
bu anlama gelen iki sözcük
beş sınama yapıldı. . . geriye kalan yedi sınama
üç koşul bulunmaktaydı
yedi adet liste
bir-yönlü t testi
her birinde dokuz sözcük
üç-boyutlu, blok biçimdeki şekiller
sekiz madde
dört tepki
altı oturum
dokuz sayfa
üç-yollu etkileşim
beş tat uyarıcısının üçüncüsü

b. *Sıfır* ve *bir* sayıları sözcük olarak yazıldıklarında daha kolay anlaşılacaklarsa veya bu sayılar aynı bağlam içinde 10 veya daha büyük sayılarla birlikte kullanılmayacaklarsa bu sayıları sözcüklerle ifade ediniz.

Örnekler

sıfır-taban bütçeleme
bir satırlık bir cümle
Fakat sadece bir tepki geçerliydi, [*ancak dikkat ediniz:* Fakat 15 tepkiden sadece 1'i geçerliydi.]

c. Bir cümlenin, başlığın ya da alt başlığın başında sayı kullanılmışsa, bu sayı kaç olursa olsun sözcükle gösteriniz.

Örnekler

On kişi bu anketin sorularını cevaplamıştır.

Forty-eight percent of the sample showed an increase; 2% showed no change.

Dört hasta iyileşmeye başladı, ancak diğer 4 hastada bir değişiklik olmadı.

d. Sık kullanılan kesirli ifadeleri sözcüklerle ifade ediniz.

Örnekler

sınıfın beşte biri

üçte ikilik bir çoğunluk

dörtte üç oranında azaltıldı

e. İçinde sayı içeren, ancak sözcükle yazılmış halleri genel kabul görmüş ifadelerdeki sayıları sözcükle ifade ediniz. Dört Temmuz gibi.

Şu durumlarda sayıları hem rakam ve hem de sözcük kullanarak ifade ediniz:

a. Yuvarlanmış sayıları hem rakam, hem de sözcük kullanarak ifade ediniz (milyondan itibaren).

Örnekler

neredeysel 3 milyon kişi,

2,5 milyar dolarlık bir bütçe

b. Bir sözcüğü niteleyen birden fazla sayı üst üste geldiğinde sayıları hem rakam, hem de sözcük kullanarak ifade ediniz.

2 iki-yönlü etkileşim

on adet 7 puanlık ölçek

6 yaşında yirmi çocuk

İkinci 10 madde

Sıra Sayılar

Pozitif tamsayıları nasıl kullanmanız gerekiyorsa sıra sayıları da o şekilde kullanınız.

Örnekler

Sıra sayı	Pozitif tamsayı
ikinci sıra faktörü	iki sıra
dördüncü sınıf öğrencisi	dört sınıf
12. sınıf öğrencileri için	12 sınıf,
beşinci liste	beş liste
75. testin birinci maddesi	test 75, madde bir
2. ve 11. sıralar	sıra 2 ve sıra 11 birinci ve üçüncü gruplar
grup bir, grup üç	üçüncü sütun üç sütun
3. sene öğrencileri	3 sene
4. ve 5. sene	4 sene, 5 sene

Ondalık Kesirler

Şu durumda sıfır kullanınız: verilen sayılar 1'den küçükse noktadan önce.

0,23 cm, 0,48 saniye

Şu durumda sıfır kullanmayınız: verilen sayı l'den büyük olamayacaksa noktadan önce (örn., bağıntılar, oranlar ve istatistiksel anlamlılık düzeyleri).

$$r(24) = -.43, p < .05$$

Roma Rakamları

Bir terminolojinin parçası olarak kullanılan Roma rakamları söz konusuysa bunları Arap rakamlarına çevirmeyiniz; örnek olarak II. Tip hata ifadesinde rakamlarda değişiklik yapmayınız. Bunun dışında, sıralama yaparken Roma rakamları değil, Arap rakamları kullanınız (örn., Adım 1).

3. Tablolar

Tablolarda genellikle nicel veriler sunulur. Ancak nadiren de olsa, sözcüklerden oluşan niteliksel karşılaştırmaları göstermek için de tablo kullanılır.

Tablo, karşılaştırılması gereken girdiler birbirlerinin yanında duracak şekilde düzenlenmelidir. Tablo 1 bu kuralları örneklerle göstermektedir.

Tablo 1

Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Düzeylerine Göre Empatik Eğilim Düzeyleri ile İlgili Betimsel Değerler

SOSYO-EKONOMİK DÜZEY	N	\bar{X}	s
Alt Sosyo-Ekonomik Düzey	307	67,87	9,20
Orta Sosyo-Ekonomik Düzey	230	66,27	8,84
Üst Sosyo-Ekonomik Düzey	218	67,17	10,46

Tablolarla Metnin İlişkisi

Metne koyduğunuz her tablodan bahsediniz ve okuyucuya tablolarda neyi araması gerektiğini anlatınız. Tabloları sadece ana özellikleriyle anlatınız. Her tablo, metni tamamlayan bir araç olsa da, metne bakılmadan kendi başına anlaşılabilir. Tüm kısaltmaları (X, SS ve sd gibi standart istatistiksel kısaltmalar dışında), özel olarak kullanılmış olan altı çizili ifadeleri, tireleri ve ayrıçaları açıklayınız. Ölçü birimlerini daima tanımlayınız. Metin içinde, tablolardan numaralarıyla söz ediniz:

Örneğin, Tablo 8'de gösterildiği gibi, sergilenen tepkiler.. ,

ön-eğitim almış çocuklar (Tablo 5'e bakınız). . .

Metninizde, "yukarıdaki tablo" (ya da aşağıdaki), veya "sayfa 32'deki tablo" gibi ifadeler kullanmayınız.

Tablo Numaraları

Tablolara metinde söz edildikleri sıraya göre, Arap rakamlarıyla numara veriniz. Tablo numaraları yerine harf kullanmayınız; yani tabloları Tablo 5, 5a ve 5b gibi değil, Tablo 5, 6 ve 7 olarak etiketlendiriniz veya ilgili tabloları birleştiriniz. Metninizin içinde tablolar bulunan ek bölümleri varsa bu tabloları büyük harf ve Arap rakamları kullanarak etiketlendiriniz (örn., Tablo A1, Ek A'nın ya da başka bir ek bölüm olmadığından herhangi

bir harfle isimlendirilmemiş bir ek bölümün ilk tablosunu kasteder; Tablo C2, Ek C'nin ikinci tablosunu kasteder).

Tablo Başlık İsimleri

Her tablo için kısa ancak anlaşılır ve açıklayıcı bir başlık ismi kullanınız.

ÖRNEKLER

Fazla Kısa:

Üniversite Öğrencileri ve Performans Arasındaki İlişki [Tabloda hangi verilerin sunulacağı belirsiz.]

Fazla Detaylı:

Psikoloji, Fizik, İngilizce ve Mühendislik Dalları Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Test A, Test B ve Test C'deki Ortalama Performans Skorları [Bu başlıkta tablo başlıklarının hepsinin ismi sayılmış.]

Uygun Başlık Örneği:

Farklı Ana Dallardaki Üniversite Öğrencilerinin Ortalama Performans Skorları

Kimi zaman tablo başlıklarında veya gövdesinde yer alan bir kısaltmayı tablo başlığında ayrıca içinde gösterebilirsiniz. Örneğin,

Deney 2'de İsbetli ve Yanlış Alarm (YA) Oranları

Daha fazla açıklama gerektiren ya da tablo başlığıyla ilişkisi olmayan kısaltmaları tablo genel notunda açıklayınız. Başlıktaki bir unsuru netleştirmek amacıyla özel dipnot kullanmayınız.

Teknik olmayan terimlerin (örn., *numara için no.*, *yüzde için %*) veya istatistiksel terimlerin (örn., \bar{X} , SS , X^2) standart kısaltma ve sembollerini tablo içi başlıklarda, herhangi bir açıklama yapmaya gerek kalmadan kullanabilirsiniz. Teknik terimler, grup isimleri ve buna benzer ifadelerin kısaltmalarını mutlaka tablo notunda açıklayınız.

Sözcük tablosu örnekleme

Tablo X

Belirsiz – Bilgi İşleme Tercihinin Hafıza ve Bilgi İşleme Açısından Kimi Avantajları

Avantaj	Tanım
İzin elde edilebilirliği	Özü kavrama, harfi harfine detaydan daha fazla hafızasal istikrara sahiptir; dolayısıyla muhakeme, hafızada kalmaya meyilli olan bilgi türleri üzerine çalışacak biçimde tasarlanmıştır.
İzlerin ulaşılabilirliği	Özü kavrama, harfi harfine izlerden daha fazla bilgi-geri-çağırma avantajına sahiptir çünkü bilgiye ulaşmak için daha geniş çeşitlilikte bilgi-geri-çağırma ipuçları söz konusudur.
İzlerin kullanılabilirliği	Özü kavrama, şemasal olduğundan ve bir motif içerdiğinden muhakeme işlemi sırasında harfi harfine izlerden daha fazla bilgi yönlendirme kapasitesine sahiptir.

Tablo Notları

Tablo notlarının hepsi, tablonun altına yerleştirilir. Tablolarda üç tarz not vardır: genel notlar, özel notlar ve olasılık notları.

Genel not, tablonun bütünü için geçerli bilgileri açıklar, sağlar veya detaylandırır ve kısaltma, sembol gibi ifadelerin açıklamalarıyla sonlandırılır.

Aşağıda gösterildiği gibi genel notların başında *Not* (italik harflerle) yazılmalı ve bu sözcüğün ardından nokta konulmalıdır.

Not. İstatistiksel anlamlılık taşımayan tüm üç-yönlü etkileşimler çıkartılmıştır. M = eşleşme süreci; N = eşleşmeme süreci

Özel not, belli bir sütun, satır ya da tek bir girdiden söz ederken kullanılır. Özel notlar, üstsimge olarak yazılmış küçük harflerle belirtilir

(Örn., ^a ^b ^c). Tablo başlıklarında ve tablo gövdesinde üstsimgeleri, sol üstten başlayarak, soldan sağa ve yukarıdan aşağıya doğru harflendiriniz. Bir tablonun özel notu, başka bir tablo için geçerli değildir ve her tablonun ilk dipnotu, üstsimge olarak yazılmış *a* harfiyle başlar.

^an = 25. ^bBu katılımcı sınamaları tamamlamadı.

Olasılık notu, istatistiksel anlamlılık testlerinin sonuçlarını gösterir. Yıldız imleri, yokluk hipotezinin reddedildiği değerleri gösterir ve olasılık notunda bir olasılık (*p* değeri) belirtir. Ancak tablodaki belirli verilerle ilgili olduğunda olasılık notu kullanınız. Metnin tümü içinde aynı alfa düzeylerine aynı miktarda yıldız imi veriniz: örneğin, **p* < .05 ve ***p* < .01; en yüksek olasılık, en az yıldız imi alacak şekilde.

F(1, 52)

6.95*

12.38**

p* < .05. *p* < .01.

Her not tipi, tablonun altındaki satırda sola yapışık olarak (yani, paragraf girintisi olmadan) başlar ve satır aralarında **çift boşluk** bırakılır. Eklenecek olan ilk *özel* nota, *genel* notun altındaki yeni satırda sola yapışık olarak başlanır; takip eden özel notlar, aynı satırda birbiri ardına yazılır (özel notlar çok uzunsa, dizgi sırasında farklı satırlarda başlanmalarına karar verilebilir). İlk *olasılık* notuna, yeni bir satırda sola yapışık olarak başlanır; takip eden olasılık notları, aynı satırda birbiri ardına yazılır.

Başka bir Kaynaktan Alınan Tablolar

Yazarlar, yayın hakkı saklı olan bir tablonun (veya şeklin) tümünü ya da bir kısmını yayımlamak ya da uyarlamak için izin almalıdırlar. Başkasından alınarak kullanılmış tüm tablolarda (veya şekillerde) tablonun altına (veya şekil açıklamalarının altına) not ekleyip yayın hakkı sahibini ve yazarı belirtiniz. Tablo ve şekiller için aşağıdaki biçimi kullanınız.

Bir dergi makalesinden alınmış materyal için:

Not. [Sütun 1'deki veriler] A. N. Yazar ve C. 0. Yazar'ın, Yayın Hakkı Sahibi Kuruluşun İsmi tarafından yayımlanmış olan "Makale Başlığı" 2000, Dergi İsmi, sayı 50 s. 22, Yayın hakkı 2000 adlı çalışmasından alınmıştır. Yazarın izniyle kullanılmıştır.

Not: M. Atıcı ve F. Çekici'nin Pegem Akademi Eğitim Danışmanlık tarafından yayımlanmış olan "Ortaöğretimdeki Öğretmen ve Öğrencilerin İstenmeyen Davranışlarla Baş Etme Konusundaki Görüşlerinin Karşılaştırılması" (2009, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi dergisi*, sayı 60, s.507. Yayın hakkı 2009) adlı çalışmasından alınmıştır.

Bir kitaptan alınmış materyal için:

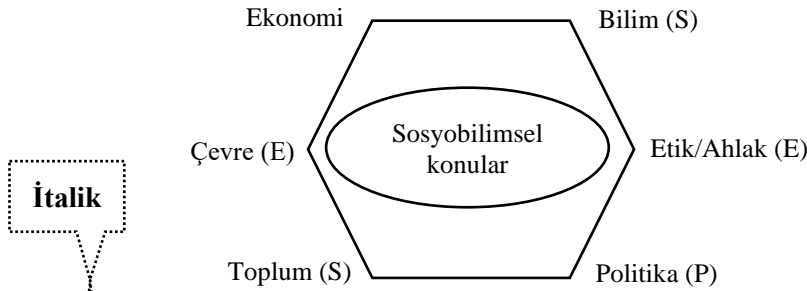
Not. [Sütun 1'deki veriler] A. N. Yazar ve C. O. Yazar'ın, Yayın Hakkı Sahibi Kuruluşun İsmi tarafından yayımlanmış olan "Kitap Başlığı" (s. 103); 1999, Basım Yeri: Yayınevi. Yayın hakkı 1999, Yayın Hakkı Sahibi Kuruluş İsmi'ne aittir adlı çalışmasından alınmıştır. Yazarın izniyle kullanılmıştır [veya uyarlanmıştır].

4.Şekiller

APA dergilerinde, tablo dışındaki her türlü çizime *şekil* adı verilir. Bir şekil şemalardan, grafiklerden, fotoğraflardan, çizimlerden veya diğer tür çizimlerden oluşabilir. Şekiller, özellikle etkileşimleri - veya etkileşim olmayan durumları - ve doğrusal olmayan ilişkileri göstermekte faydalıdır. İyi hazırlanmış bir şekil, yapısal ya da resimsel kavramları metinlere kıyasla daha verimli bir biçimde sergiler.

Okuyucuya bilgi sunmak için birden fazla şekil türü kullanılabilir. Kimi zaman hangi türü kullanacağınızı seçmek kolaydır; kimi zaman değildir. Grafikler, veri kümeleri halinde ilişkileri - karşılaştırmalar ve dağılımlar - sergiler ve örnek olarak mutlak değerleri, yüzdeleri veya endekslerini gösterir. Çizgileriniz yalın ve açık olmalı, konu dışı detaylar çıkarılmalıdır. Yatay (veya x) ve dikey (veya y) eksenlerde sunulan bilgiler, düzenli (örn., küçükten büyüğe) ve tutarlı (örn., karşılaştırılabilir ölçü birimleri kullanmak) olmalıdır.

5.Dipnotlar ve Notlar

Şekil 1. Sosyobilimsel konuların içerdiği altı boyut :

Kaynak: Chang-Rundgren ve Rundgren, 2010

Yalnızca ilk harf büyük (özel isimler hariç).

Notlar, kullanıldıkları yere ve iletilecek bilgiye göre açıklayıcı, son derecede önemli ya da kaynak gösterici olabilir.

Metin İçinde Dipnotlar

Metin içinde iki tür dipnot bulunur: İçerikle ilgili bilgi veren dipnotlar ve alıntı yapıldığında yayın hakkı sahibinden izin alındığını bildiren dipnotlar. İçerik dipnotları, metinde verilmiş önemli bir bilgiye ek bilgi vermek ya da bu bilgiyi genişletmek için kullanılır; bu dipnotlar karmaşık, alakasız veya önemsiz olmamalıdır. İçerik dip notu, sadece tek bir fikri iletmeye odaklanmalıdır.

Yayın hakkı iznini bildiren dipnotlar, alıntılarının kaynağını bildirmek için kullanılır. Yeniden kullanılacak tablo ve şekiller için önerilen sözcük dizimini kullanınız.

Makale boyunca kullanılan içerik ve yayın izni dipnotlarına, kullanıldıkları sıraya göre numara veriniz ve bu numaraları üstsimge olarak Arap rakamlarıyla yazınız. Aynı dipnota daha sonra tekrar gönderme yaparsanız, bunları parantez içinde belirtiniz: ...aynı sonuçlar ortaya çıkar.

6.Ekler

Ek Bölümlerin İsimlendirilmesi ve Metin İçinde Söz Edilmesi

Makalenizin sadece bir tane ek bölümü varsa buna Ek ismini veriniz; makalenizin birden fazla eki varsa her birine ana metinde söz edildikleri sıraya göre büyük harf veriniz (örn., Ek A, Ek B). Her ekin başlık etiketi olmalıdır. Metinde bölümlerden etiket isimleriyle söz ediniz: tüm kanıtlar için Ek A ve B'ye bakınız gibi.

Ek Bölümlerin Metin Gövdesi ve Başlıkları

Ana metinde olduğu gibi, bir ek bölümde de başlıklar ve alt başlıklar bulunabilir, tablolar, şekiller ve denklemler sergilenmiş olabilir. Ekteki her tabloya ve şekle numara veriniz ve ayrıca denklemlerden daha sonra söz edebilmeniz için gerekiyorsa, o zaman denklemleri de numaralandırınız; verdiğiniz numaranın önünde tablonun, şeklin veya denklemin içinde geçtiği ekin harften oluşan ismini belirtiniz (örn., Tablo A1). Tek bir ek bölüm varsa, bu durumda ek bölüme harften oluşan bir başlık verilmez. Ancak ekteki tablo, şekil ve denklemleri ana metindekilerden ayırmak için yine de bunların başına A harfi koyunuz. Ana metinde tablo ve şekillerden nasıl söz edileceğiyle ilgili tüm kurallar, ekteki tablo ve şekiller için de geçerlidir: Bir ekteki tüm tablo ve şekillerden aynı ekte söz edilmesi gerekir ve bu tablo ve şekillerin numaraları, ekte söz edildikleri sıraya göre belirlenir.

Ek Bölüm Olarak Tablolar

Tek bir tablo, bir ekin bütünü oluşturuyorsa ek bölüm ismini ve başlığını satırı ortalayacak şekilde yazarak bunu tablo numarası ve başlığının yerine kullanınız. Genel olarak, birden fazla tabloyu farklı ek bölümler olarak ele alınız. Birden fazla tablo, tek bir ekte bir araya toplanmışsa (ama hiç metin yoksa), o zaman bu tablolara numara veriniz.

Testler ve Anketler

Başka bir yazarın testini veya anketini yeniden basmak istediğinizde, yayın hakkı sahibinden izin gerekip gerekmediğini belirleyiniz; basılı ve elektronik olarak yeniden kullanım için gerekiyorsa izin alınız ve makalenizde yayın hakkı sahibi bilgilerini eksiksiz ifade ediniz.

7. Metin içinde Kaynak Gösterme

Tez metni boyunca araştırmanızda faydalandığınız çalışmaların yazar ve tarihlerini belirterek eserinizi belgelendiriniz. Bu tarz bildirimler okuyuculara kaynakları kısaca sunar ve onların bu bilgi kaynağını makale sonundaki alfabetik hazırlanmış kaynakçada kolayca bulmalarını mümkün kılar.

8. Alıntı Yapma

Bir Kaynaktan Alıntı Yapmak

Bir başka yazarın eserinden veya kişinin daha önce kendisinin yazmış olduğu bir eserden doğrudan alınmış yazılar, bir testten kopya edilen kısımlar ve katılımcılara verilmiş talimatlar kelimesi kelimesine verilmelidir. Kısa bir alıntı (40'tan az sözcük) yapacağınız zaman bu alıntıyı metin içinde kullanınız ve çift tırnak işaretleri içinde veriniz.

40 veya daha fazla sözcükten oluşan bir alıntıyı tek başına bir blok olarak veriniz ve tırnak işaretlerini kaldırınız. Bu *blok biçimdeki alıntıyı* yazarken yeni bir satırdan başlayınız ve satırbaşında sekmeyle girinti oluşturunuz. Soldan girinti oluşturacak bu sekme yaklaşık 1.3 cm veya beş boşluk olmalıdır. Alıntı içinde de paragraflar varsa bu paragrafların başında da 1.3 cm veya beş boşluk olmalıdır. Alıntının tümünde satırlar arasında bir satır boşluk olmalıdır.

Çatışmalar ortaya çıktıkları zaman çeşitli yollarla özölmeye çalışılır. atışmaların özölebilmesinde iki tarafın da büyük bir rolü vardır. Çünkü çatışmalar ancak iki taraf da olaya sağlıklı bakabildiğinde etkili olarak özömlenebilir. Yaşamımızda çatışmaların sağlıklı olarak, başka bir deyişle iki tarafın da ikna olduğu, taviz de vermediği biçimde özömlenebilme olasılığı oldukça düşüktür (Korkut, 2004, s.163).

Bir yazarın söylemlerini ister doğrudan, ister kendi sözlerinizle aktarıyor olun, kaynak göstermeniz gerekir. Metninizde doğrudan alıntı yaptığınız zaman kaynakla ilgili vermeniz gereken bilgi, kaynağın elektronik ya da basılı olup olmadığına göre değişir. Metninizde basılı bir yayının adı geçtiğinde ayraç içinde eserin yazarını, yılını ve sayfalarını belirtiniz.

Takip eden örnekler, bir kaynaktan doğrudan alıntı yapıldığında APA stiline uygulanışını göstermektedir. Alıntı yaparken her zaman yazarı, yılı ve sayfa sayısını ifade ediniz ve kaynakçada kaynağı tam olarak gösteriniz.

Alıntı 1:

O şöyle demişti: "Sözü geçen 'plasebo etkisi' . . . davranışlar bu şekilde incelendiğinde ortadan kaybolmuştur" (Miele, 1993, s. 276), ancak hangi davranışların incelendiğini belirtmemiştir.

Alıntı 2:

Miele (1993) şunu bulmuştur ki "daha önceki çalışmalarda doğrulanmış olan 'plasebo etkisi', davranışlar [sadece ilk grubun davranışları] bu şekilde incelendiğinde ortadan kaybolacaktır" (s. 276).

Alıntı 3:

Miele (1993) şunu bulmuştur:

Daha önceki çalışmalarda doğrulanmış olan 'plasebo etkisi', davranışlar bu şekilde incelendiğinde ortadan kaybolmuştur. Dahası, bu davranışlar asla tekrar sergilenmemiştir, hatta reel ilaçlar verildiğinde bile. Daha önceki araştırmalarda sonuçların plasebo etkisine atfedilmesinde gereğinden erken davranıldığı çok açıktır.

Doğrudan yapılan alıntılar, orijinal metinle birebir olmalıdır.

Tek veya Çift Tırnak İşareti Kullanmak

Metin içinde. Metin içinde verilen alıntıları çift tırnak işaretleri içinde veriniz.

Orijinal metinde çift tırnak içinde gösterilmiş ifadeleri tek tırnak işaretleri içinde gösteriniz (yukarıdaki Alıntı 1'e bakınız).

Blok alıntılarda (40 veya daha fazla sözcükten oluşan alıntılar). Blok alıntıları tırnak işaretleri içinde göstermeyiniz. Blok alıntı içindeki her türlü alıntılama çift tırnak işaretleri içinde gösteriniz.

Diğer noktalama işaretleriyle. Tek veya çift tırnak işaretlerini kapatırken alıntı içinde nokta ve virgül kullanınız. Diğer noktalama işaretlerini, sadece orijinal metnin parçaları iseler kullanınız.

Orijinal Metin Üzerinde Yapılmış ve Açıklama Gerektiren Değişiklikler

Kimi ifadelerin çıkarılması

Cümle içinde orijinal metnin bir kısmını çıkardığınızı göstermek için araları boşluklu üç nokta (...) kullanınız (yukarıdaki Alıntı 1'e bakınız), iki cümle arasındaki ifadeleri çıkardıysanız o zaman dört nokta kullanınız. Bu durumda ilk nokta, alıntı yaptığınız ilk cümlenin sonunu göstermektedir; diğer üç noktaysa bunu takip eder.

Tek Eser, Tek Yazar

APA dergilerinde kaynak bildirirken yazar-tarih stili kullanılır; bir başka deyişle, metin içinde uygun noktada yazarın soyadı (J^F- gibi kısaltmalar eklemeyiniz) ve arkasından eserin yayın tarihi verilir:

Walker (2000), tepki sürelerini karşılaştırmıştır

Tepki süreleriyle ilgili yakın geçmişteki bir araştırmada (Walker, 2000)

Yazarın ismi ilk örnekte olduğu gibi metindeki anlatımın içinde geçiyorsa, sadece basım yılını ayrıca içinde veriniz. Bunun dışındaki durumlarda hem yazar ismi hem de basım tarihi aralarına virgül konarak ayrıca içinde verilir (ikinci örnekte olduğu gibi). Bunların dışında, nadiren de olsa kimi zaman hem yazar ismi hem de basım yılı, metin içi anlatımda verilmiş olabilir; bu durumda ayrıca içinde bilgi eklemeyiniz:

Walker, 2000 yılında tepki sürelerini karşılaştırmıştır

Paragraf içinde bir yazarın çalışmasına bir kez gönderme yaptıktan sonra, eserin başka bir çalışmayla karıştırılma ihtimali olmadığı sürece baskı yılını tekrar ifade etmenize gerek yoktur:

Tepki süreleri üzerine yapılmış yakın geçmişteki bir araştırmada Walker (2000), bu yöntemi tanıtmış. . . . Walker ayrıca şunu da bulmuştur ki

Tek Eser, Birden Fazla Yazar

Bir çalışmanın iki yazarı varsa, kaynağa her gönderme yaptığınızda daima her iki yazarın da ismini belirtiniz.

Bir çalışmanın üç, dört ya da beş yazarı varsa, kaynağa ilk gönderme yapışınızda tüm yazarların ismini belirtiniz; daha sonraki göndermelerde sadece ilk yazarın soyadını verip arkasından "ve diğerleri" ifadesini kullanınız ve paragraf içinde bu çalışmaya ilk kez gönderme yapılıyorsa baskı yılını da belirtiniz:

Wasserstein, Zappulla, Rosen, Gerstman ve Rock (1994) şunu bulmuşlardır ki [Metinde kaynağa ilk gönderme yapıldığında bu formatı kullanınız.]

Wasserstein ve diğerleri (1994) şunu bulmuştur ki [Metinde kaynağa ilk gönderme yapıldıktan sonra, ancak bir paragrafta gönderme yine ilk kez geçtiğinde bu formatı kullanınız.]

Wasserstein ve diğerleri şunu bulmuştur ki [Paragraftaki ilk göndermeden sonra aynı paragraf içinde tekrar yılı göstermenize gerek yoktur.]

İstisna: Aynı yılda basılmış iki kaynak, kısaltılarak yazıldıklarında aynı forma dönüşüyorsa (örn., hem Bradley, Ramirez, & Soo, 1994, hem de Bradley, Soo, Ramirez, & Brown, 1994 varsa bunu Bradley ve diğerleri, 1994 olarak kısaltınız), ilk yazarların ve kaynakların birbirine karışmamasını sağlayacak sayıda sonraki yazarların ismini belirtip, bunların arkasından virgül koyarak daha sonra ve diğerleri veya Türkçe metinlerde vd. yazınız.

Bradley, Ramirez and Soo (1994) ve Bradley, Soo, et al. (1994)

Bir çalışmanın altı ya da daha fazla yazarı varsa, sadece ilk yazarın soyadını yazıp arkasından vd. (italik olmamalı ve "vd" ifadesinin arkasından nokta konmalı) yazınız ve kaynağa ilk ve sonraki göndermelerinizde basım yılını belirtiniz. (Ancak

kaynakçada ilk altı yazarın ön adlarının baş harflerini ve soyadlarını yazınız ve arkasından vd. yazınız.)

Altı veya daha fazla yazarı olan iki ayrı kaynak kısaltıldıklarında formları aynı oluyorsa, her iki kaynak için de ilk yazarların soyadlarını ve kaynakların birbirine karışmamasını sağlayacak sayıda diğer yazarların soyadlarını yazıp arkasından virgöl koyunuz ve bunun arkasından vd. yazınız. Örneğin, aşağıdaki gibi iki kaynağınız olduğunda.

Kosslyn, Koenig, Barrett, Cave, Tang ve Gabrieli (1996)

Kosslyn, Koenig, Gabrieli, Tang, Marsolek ve Daly (1996)

Bunlara metinde aynı sırayla gönderme yapacağınız zaman şu şekilde yazınız:

Kosslyn, Koenig, Barrett, vd. (1996) ve Kosslyn, Koenig, Gabrieli, vd. (1996)

Birden fazla yazarlı bir esere metin içinde gönderme yaparken yazar isimleri arasında ve bağlacını kullanınız. Ayrıca içinde, tablolarda, şekil açıklamalarında ve kaynakçada yazar isimlerini ve imiyle (&) bağlayınız:

ancak Nightlinger ve Littlewood'un (1993) gösterdiği üzere ancak yine gösterildiği üzere (Jöreskog & Sörbom, 1989)

Yazar Olarak Grup isimleri

Yazar işlevi gören grup isimleri (örn., kuruluşlar, dernekler, devlet daireleri ve çalışma grupları) metin içinde kaynak gösterilirken her seferinde kısaltılmadan yazılmalıdır. Grup şeklinde kimi yazarların (örn., dernekler, devlet daireleri) isimleri, kaynağa ilk kez gönderme yapılırken kısaltılmadan yazılır ve daha sonra aynı kaynağa gönderme yapılırken bunlar kısaltılır. İsim çok uzunsa ve yer kaplıyorsa ve kısaltma zaten biliniyor ya da kolayca anlaşılabilirse, bu isme ikinci ve sonraki göndermelerde kısaltmayı kullanabilirsiniz, isim kısaysa ya da kısaltma kolay anlaşılacak gibiyse, bu ismi her geçişinde kısaltmadan yazınız. Örneğin aşağıdaki grup ismi, kısaltmasıyla da tanınmaktadır.

Kaynakçada kaynak ismi:

National Institute of Mental Health. (1999).

Metinde kaynağa ilk gönderme yapılışı:

(National Institute of Mental Health [NIMH], 1999)

Metinde kaynağa yapılan daha sonraki göndermelerde:

(NIMH, 1999)

Yazar olarak verilmiş aşağıdaki grup ismi, kısaltılmadan yazılmalıdır;

Kaynakçada kaynak ismi:

University of Pittsburgh. (1993).

Metin içinde kaynağa yapılan tüm göndermelerde:

(University of Pittsburgh, 1993)

Yazarı Belirtilmemiş (Hukuki Belgeler Dahil) veya Yazarı "İsimsiz" Olarak Verilmiş Çalışmalar

Bir çalışmanın yazarı belirtilmediğinde, metin içinde bu esere gönderme yaparken kaynakçadaki girdinin ilk birkaç sözcüğünü (genellikle tüm başlığı) ve basım yılını belirtiniz. Makale ya da bölüm ismini çift tırnak işaretleri içinde belirtiniz ve ifade edilen süreli yayının, kitabın, broşürün veya raporun ismini italik harflerle yazınız:

devlet destekli sağlık hizmetleri üzerine ("Study Finds", 1982)

College Bound Seniors isimli kitap (1979)

Hukuki belgelere gönderme yaptığımızda yazarı belirtilmemiş eserlere gönderme yaparken kullanılan formattan faydalanınız; yani metin içinde mahkeme davalarına, yasalara ve düzenlemelere gönderme yaparken kaynakçada bunlar için verilen girdinin ilk birkaç sözcüğünü kullanıp arkasından yılı ifade ediniz.

Bir eserin yazarı "İsimsiz" olarak belirtilmişse metin içinde bu esere gönderme yaparken *İsimsiz* ifadesini kullanıp arkasından virgül koyup bunun arkasından yılı belirtiniz:

(İsimsiz, 1998)

Yazarı isimsiz eser, kaynakçada verilirken yazan *isimsiz* olarak ifade edilir ve alfabetik olarak da bu sözcüğün uygun düştüğü yerde yazılır.

Aynı Soyada Sahip Yazarlar

Kaynakçada aynı soyada sahip iki veya daha fazla birincil yazar tarafından yazılmış eserler veriliyorsa, ilk yazanın ön adının baş harflerini kaynağa her gönderme yapışınızda kullanınız; eserlerin baskı yılları farklı olsa bile. Ön adlarının baş harflerini belirtmek, okuyucunun metin içinde kafasının karışmasını engeller ve kaynakça maddesinin bulunmasını kolaylaştırır

R. D. Luce (1959) ve P. A. Luce (1986) ayrıca şunu da bulmuşlardır ki

J. M. Goldberg ve Neff (1961) ve M. E. Goldberg ve Wurtz (1972) şunu araştırmışlardır

Aynı Ayraç İçinde İki veya Daha Fazla Eser Belirtme

Aynı ayraç içinde iki veya daha fazla eser ismi belirtirken, bunları kaynakçada isimlerinin geçtiği sıraya göre veriniz ve aşağıdaki yönergelere uyunuz.

Aynı yazarlar (aynı sırada) tarafından yazılmış iki ya da daha fazla esere gönderme yaparken baskı yıllarını gözeterek sıraya koyunuz. Baskıdaki eserlere göndermeleri en sona saklayınız. Yazarların soyadlarını bir kez yazınız; daha sonra ifade edeceğiniz her eser için sadece tarih veriniz.

Geçmiş araştırması (Edeline & Weinberger, 1991, 1993). Geçmiş araştırması (Gogel, 1984, 1990, baskıda)

Aynı yazar tarafından aynı yılda basılmış eserleri tanıtırken yılı gösterdikten sonra arkasından a, b, c, şeklinde harflendirme kullanınız ve her seferinde yılı tekrar ediniz. Bu harflendirme, kaynakçada belirlenir. Kaynakçada bu tip kaynaklar başlık isimlerinin (makale başlığı, bölüm başlığı veya tüm eser) alfabetik sıralanması içinde verilir.

Birkaç araştırmada (Johnson, 1991a, 1991b, 1991c; Singh, 1983, baskıda-a, baskıda-b)

Aynı ayraç içinde farklı yazarların iki ya da daha fazla eserini belirtirken ilk yazarın soyadını gözeterek alfabetik sıraya sokunuz. Kaynakları verirken aralarına noktalı virgül koyunuz:

Birkaç araştırmada (Balda, 1980; Kamil, 1988; Pepperberg & Funk, 1990)

İstisna: Aynı ayraç içinde daha önemli bir kaynak belirtmeyi diğerlerinden ayırmak istiyorsanız önce daha önemli olduğunuzu düşündüğünüz kaynak ismini verip arkasından ayrıca bakınız yazarak diğer kaynak isimlerini verebilirsiniz. Diğer kaynak isimleri alfabetik sıraya göre verilmelidir:

(Minör, 2001; ayrıca bakınız Adams, 1999; Storandt, 1997)

Klasik Eserler

Bir eserin baskı tarihi yoksa, metin içinde bu esere gönderme yaparken yazarın ismini yazıp arkasından virgül koyarak bunun arkasından İngilizce için n.d. (no date) kısaltmasını, Türkçe için t.y. (tarih yok) kullanınız. Basım tarihinin söz konusu olamayacağı bir eserse, mesela çok eski eserler gibi, o zaman İngilizce için trans. ("translation", yani çeviri) Türkçe için çev. yazarak arkasından faydalandığınız çeviri kaynağının basım yılını belirtiniz ya da, önce kullandığınız versiyonun yılını belirtip arkasından İngilizce için version Türkçe için versiyon sözcüğünü yazınız. Orijinal basım yılını biliyorsanız, bunun kaynağa ekleyiniz.

(Aristotle, trans. 1931) (Aristo, çev.1931)
James (1890/1983)

Önemli klasik eserler için kaynakçada madde oluşturmaya gerek yoktur; örneğin eski Yunan ve Roma eserleri ve İncil; bunun yerine sadece metin içinde ilk gönderme yaptığınızda belirtmeniz yeterlidir. Klasik eserlerin kısımları (örn., kitaplar, bölümler, mısralar, satırlar, kantolar) tüm baskılarda sistematik olarak numaralandırılmıştır. Dolayısıyla kaynağınızın belli kısımlarına gönderme yaparken sayfa numarası kullanmak yerine bulunduğu kısım numaralarını kullanınız:

1 Cor. 13:1 (Revised Standard Version - Gözden Geçirilmiş Standart Versiyon)

Bir Kaynağın Belli Kısımlarına Gönderme Yapmak

Bir kaynağın belli bir kısmına gönderme yaptığınızda metin içinde uygun yerde sayfa, bölüm, şekil, tablo veya denklem bilgisini veriniz. Alıntılar için mutlaka sayfa numarası veriniz. Bu şekilde kaynak bildirirken *sayfa* (s.) ve bölüm (böl.) sözcüklerinin kısaltıldığına dikkat ediniz (örneğin İngilizce'de sayfa için "p", sayfalar için "pp", bölüm için "chap" kısaltmaları kullanılır):

(Cheek & Buss, 1981, s. 332)

(Shimamura, 1989, böl. 3)

Sayfa numarası vermeyen elektronik kaynaklar için mümkünse önce paragraf işareti (1) gösterip, eğer paragraf işareti yoksa "para." şeklinde kısaltma kullanıp arkasından kaçınıcı paragraftan alındığını bildirebilirsiniz. Ne paragraf, ne de sayfa numaraları mevcut değilse, başlığı ve bu başlık altındaki paragrafın kaçınıcı paragraf olduğunu bildirin ki okuyucu metni kaynakta bulabilsin.

(Myers, 2000, H 5)

(Beutler, 2000, Conclusion section, para. 1)

Klasik eserlerin parçalarından alıntı yaparken satırı, kitabı ve kısım numaralarını uygun şekilde belirtiniz ve doğrudan alıntı yaptığınız zamanlarda bile sayfa numarası *vermeyiniz*.

Kişisel İletişimler

Kişisel iletişimle kastedilen şey mektuplar, notlar, kimi elektronik iletişimler (örn., e-posta, veya arşivlenmiş tartışma gruplarındaki mesajlar veya elektronik bülten afişleri), bireysel görüşmeler, telefon konuşmaları ve buna benzer şeyler olabilir. Bunlar, tekrar ulaşılabilecek verilerden oluşmadıkları için kaynakçaya eklenmezler. Kişisel iletişimlerin kaynağını sadece metin içinde veriniz, iletişimde bulunulan kişinin soyadıyla birlikte adının baş harflerini de veriniz ve mümkünse belirli tarih vermeye çalışınız:

T. K. Lutes (kişisel iletişim, 18 Nisan 2001)

(V.-G. Nguyen, kişisel iletişim, 28 Eylül 1998)

Ayraç İçindeki Bilgi için Kaynak Gösterme

Metinde ayraç içinde verilen bilgiye kaynak gösterirken tarihi ayırmak için virgül kullanınız (köşeli ayraç değil):

(verilerin bütünü için Hashtroudi, Chrosniak, & Schvvartz, 1991 Tablo 2'ye bakınız)

9.Kaynakça

İsimleri alfabetik sıraya göre dizmek. İlk yazarın soyadının baş harfine göre yazarlar arasında alfabetik bir düzen oluşturunuz. Özel durumlar için aşağıdaki kuralları uygulayınız.

- ◆ Harfleri takip ederek alfabetik bir sıra oluşturunuz. Ancak unutmayınız ki, ince farklarla isimler birbirlerinin önüne geçebilir. Örnek olarak, alfabe sıralamasında Brown, J. R., Browning, A. R.'ın önüne geçer.
- ◆ M, Mc veya Mac gibi ön isimleri okunduğu gibi değil yazıldığı biçimiyle alfabetik sıralamaya sokunuz. Mac Arthur, McAllister'ın, MacNeil de M'Carthy'nin önüne geçer.
- ◆ İsmi yazıldığı dilin kurallarına göre (de, la, du, von gibi) tamlamalar içeren soyadları alfabetik olarak sıralayınız. Eğer önekin soyadın genelde kullanılan bir parçası olduğunu biliyorsanız (örn., De Vries), öneki soyadın bir parçası olarak ele alınız (örn., DeBase, De Vries'ten önce gelir) ve öneklere göre alfabetik sıralama yapınız. Ancak eğer önek alışılmamış bir şekilde kullanılmıyorsa (von Hemholtz yerine sadece Hem-holtz), alfabetik sıralama yaparken bu öneki hesaba katmayınız ve ismin baş harflerinden sonra yazınız (örn., Hemholtz, H. L. F. von).
- ◆ Numara içeren maddeleri, numaraların okunuşları ile alfabetik sıraya sokunuz.

Tek yazarın birden çok kaynağının kaynakçadaki düzeni. Tek bir yazardan birden çok kaynak verirken, yazarın adını yazarak başlayınız, ardından bütün kaynakları sıralayınız ve aşağıdaki kurallara uyunuz:

- ◆ Tek yazardan alınan birden çok kaynak mevcut ise sıralamayı en eskisi ilk olarak verilecek şekilde baskı senesine göre düzenleyiniz:

Hewlett, L. S. (1996).

Hewlett, L. S. (1999).

Tek yazarlı kaynakça maddesi, aynı yazarın içinde bulunduğu çok yazarlı bir kaynakça maddesinden önce gelir:

Alleyne, R. L. (2001).

Alleyne, R. L., & Evans, A. J. (1999).

- ◆ Eğer ilk yazar aynı kalıyor ve ikinci veya üçüncü yazarlar değişiyorsa, ikinci yazanın soyadına göre alfabetik sıralama yapılır; eğer ikinci yazarlar da aynıysa üçüncüye bakılır ve böyle devam eder.

Gosling, J. R., Jerald, K., & Belfar, S. F. (2000).

Gosling, J. R. & Tevlin, D. F. (1996).

Hayward, D., Firsching, A., & Brovvn, J. (1999).

Hayvvard, D., Firsching, A., & Smigel, J. (1999).

- ◆ Eğer yazarların tümünün aynı olduğu çalışmalar kaynak olarak verilecekse, sıralama için baskı senesi kullanılmalıdır.

Cabading, J. R., & Wright, K. (2000).

Cabading, J. R., & Wright, K. (2001).

- ◆ Aynı yazar veya yazarların aynı senedeki çalışmaları kaynak olarak ve rilirken, çalışmaların ismi alfabetik sıralamaya sokulur. Ama İngilizce kaynaklarda A veya *The* sözcükleri, göz önünde bulundurulmaz.

İstisna: eğer aynı yazarlı kaynaklar aynı senede basılmışsa ve örneğin Bölüm 1 veya Bölüm 2 olarak adlandırılmışlarsa, bu sırayı kullanınız.

Küçük harfler - a,b,c ve bunun gibi - parantezin içine, senenin yanına yazılmalıdır:

Baheti, J. R. (2001a). Control _

Aynı soyadlı farklı araştırmacıların çalışmalarının kaynak olarak verilme düzeni. Aynı soyadlı yazarların sıralaması ön isimlerinin baş harfi alfabetik sıralamaya sokularak yapılmalıdır.

Mathur, A. L. & Wallston, J. (1999).

Mathur, S. E. & Ahlers, R. J. (1998).

Not: ilk yazarın soyadı ile beraber ön ismin baş harflerini de metindeki alıntılara ekleyiniz.

Grup yazarların çalışmalarının veya yazarı belirtilmemiş çalışmaların kaynak olarak verilme düzeni.

Kuruluş veya devlet dairesi gibi yerlere ait grup halinde yazarların çalışmalarını, organizasyonun isminin baş harfine göre alfabetik olarak sıralayınız. Kuruluşların tam isminin yazılması gerekir (APA yerine Amerikan Psikoloji Derneği gibi). Bir kuruluş ismi, alt bölümlerinden veya kollarından önce yazılmalıdır (örn., Michigan Üniversitesi, Psikoloji Bölümü).

Sadece ve sadece çalışma "isimsiz" olarak belirtilmişse "*İsimsiz*" (İngilizce için "*Anonymous*") kelimesi çalışmaya bir isim olarak verilir ve "isimsiz" sözcüğü gerçek bir isimmiş gibi alfabetik sıralamaya sokulur.

Eğer yazar bilgisi mevcut değilse, çalışmanın adı yazarın yerine yazılır ve sıralama çalışmanın adının baş harfine göre alfabetik sıralamaya sokulur.

Yasal kaynakları kaynakçada yazarı belirtilmemiş kaynaklar gibi veriniz. Yani yasal kaynağın isminin (kelime veya kısaltmanın) ilk sözcüğüne göre alfabetik sıralama yapınız.

A. Süreli Yayınlar

Süreli yayınlardan kaynak göstermenin öğeleri

Makale yazarları: Herman, L. M., Kuczaj, S. A., III, & Holder, M. D.

Baskı yılı: (1993).

Makale başlığı: Responses to anomalous gestural sequences by a language-trained dolphin: Evidence for processing of semantic relations and syntactic information.

- ◆ **Başlık ve alt başlıkların sadece ilk kelimelerine ve var ise özel isimlere büyük harfle başlayınız;** başlığı veya noktalama işaretlerini italik yazmayınız.
- ◆ Makalenin tanınmasını ve ona ulaşılmasını sağlayacak önemli ek bilgi mevcutsa makalenin başlığını yazdıktan hemen sonra köşeli ayrıç içinde bu bilgiye yer veriniz, (örn., [Editöre mektup], bakınız Örnek 11). Maddeyi bir nokta ile sonlandırmız.

Süreli yayının başlığı ve baskı bilgisi: *Journal of Experimental Psychology: General*, 122, 182-194 ,

- ◆ **Sayfa sayısı hariç, süreli yayının başlığı ve baskı bilgisi, italik olarak gösterilecektir.**
- ◆ **Sayfa sayısı gösterilirken "s.182-194" olarak değil "182-194" olarak gösterilecektir.**

- ◆ **Kaynakçada yer alan kaynakların ikinci satırları 1,3 cm içeriden başlayacaktır.**

Herman, L M., Kuczaj, S. A., III, & Holder, M. D. (1993). Responses to anomalous gestural sequences by a language-trained dolphin: Evidence for processing of semantic relations and syntactic information. *Journal of Experimental Psychology: General*, 122, 184-194.

Sürelî yayınlara verilen örnek kaynaklar

1. Tek yazarlı dergi makalesi

Mellers, B. A. (2000). Choice and the relative pleasure of consequences. *Psychological Bulletin*, 126, 910-924

Ekşi, H. (2006). Bilişsel ahlak gelişimi kuramı: Kohlberg ve sonrası. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, 29-38.

2. İki yazarlı dergi makalesi, sayfa numaraları dergi sayısına göre

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). The ADA and the hiring process in organizations. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45(2), 10-36.

Karadağ, E. ve öney, A. (2006). İlköğretim birinci kademesinde portfolyo dosyalarının değerlendirme aracı olarak kullanılabilirliği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 235-246.

3. 3-6 yazarlı dergi makaleleri

Sayvvitz, K. J., Mannarino, A. P., Berliner, L., & Cohen, J. A. (2000). Treatment for sexually abused children and adolescents. *American Psychologist*, 55, 1040-1049

Dilmaç, B., Kulaksızoğlu, A. ve Ekşi, H. (2007). Bir grup fen lisesi öğrencisine verilen insani değerler eğitiminin insani değerler ölçeği ile sınanması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7, 1221-1261.

4. Altı yazardan fazla yazarlı dergi makaleleri

- ◆ **Yazım dili İngilizce olan tezlerde** altıncı yazarın isminin baş harflerini yazdıktan sonra diğer yazarlarında dâhil olduğu bilgisini vermek için İngilizcede ve *diğerleri* anlamına gelen "et al." kullanınız.

- ◆ **Yazım dili Türkçe olan tezlerde ise vd. olarak gösterilebilir.**

- ◆ Metnin içinde her alıntı için şu şekilde araç kullanınız: (Wolchik et al., 2000).

(Dilmaç ve diğeri, 2007, s.1225). Yalnız metin içindeki ilk gösterimlerde tüm yazarları açık açık belirterek, daha sonra aynı kaynağa yapılan referanslarda vd. kullanımını yapınız.

Wolchik, S. A., West, S. G., Sandler, I. N., Tein, J., Coatsworth, D., Lengua, L., et al. (2000). An experimental evaluation of theory-based mother and mother-child programs for children of divorce. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 68*, 843-856.

Aker, T., Sorgun, E., Mestçioğlu, Ö., Karakaya, I., Kalender, D., Acar, G. vd. (2008). İstanbul'daki bombalama eylemlerinin erişkin ve ergenlerdeki travmatik stres etkileri. *Türk Psikoloji Dergisi, 23(61)*, 63-74.

5. Basımda olan dergi makaleleri

Zuckerman, M., & Kiefer, S. C. (in press). Race differences in face-ism: Does facial prominence imply dominance? *Journal of Personality and Social Psychology*.

Baloğlu, N. ve Karadağ, E. (basımda). Öğretmen yetkinliğinin tarihsel gelişimi ve Ohio Öğretmen Yetkinlik Ölçeği: Türk kültürüne uyarlama, dil geçerliği ve faktör yapısının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*.

6. Popüler dergi makalesi

◆ Baskıda verilmiş olan tarihi yazınız, aylık dergiler için ayları ve haftalıklar için ay ve günü belirtiniz.

◆ Cilt sayısını da ekleyiniz.

Kandel, E. R., Squire, L. R. (2000, November 10). Neuroscience: Breaking down scientific barriers to the study of brain and mind. *Science 290*, 1113-1120

Özbaşaran-Dede, N. (2008, Kasım). Küresel iklim savaşçıları: Solucanlar. *Bilim ve Teknik, 492*, 11-13.

7. Haber bülteni makalesi

◆ Sayıda verilmiş olan tarihi kullanınız.

◆ Cilt sayısını da ekleyiniz.

Brown, L. S. (1993, Spring). Antidomination training as a central component of diversity in clinical psychology education. *The Clinical Psychologist, 46*, 83-87.

Demir, F. (2006, Haziran). Çevre mevzuatında kirlilik var. *Yeditepe Haber, 23*, 24-30.

8. Yazarı belirtilmemiş haber makalesi

The new health-care lexicon. (1993, August/September). *Copy Editör*, 4,1-2. Bilgide çağdaş yapılanma (2008, Mart). *Uludağ Postası*, 71, 1-3.

9. Yazarı belirtilmemiş günlük gazete makalesi

New drug appears to sharply cut risk of death from heart failure. (1993, July 15). *The Washington Post*, p. A12.

Öğrencilerine matematiği sevdirmek için internet sitesi kurdu. (2008, 16 Kasım). *Milliyet*, s. 19.

10. Farklı sayfalarda yayınlanmış gazete makaleleri

◆ Eğer bir makale devamlı olmayan farklı sayfalarda yayımlanmışsa, tüm sayfaların numaralarının aralarına birer virgül koyarak belirtiniz (örn., s. B1,B3,B5-B7).

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, pp. A1, A4.

Sorunlu evliliği çocuk için sürdürmeyin. (2005, 11 Kasım). *Sabah*, s.1,11.

11. Haftalık gazete makalesi, editöre mektup

◆ İngilizce "Letter to the editör" şeklinde ifade edilen editöre mektup bilgisini çalışmanın başlığından sonra köşeli ayraç içerisinde belirtiniz.

Berkowitz , A. D. (2000, November 24). How to tackle the problem of student drinking [Letter to the editör]. *The Chronicle of Higher Education*, p. B20

12. Bütün bir dergi sayısı veya derginin özel bir kısmı

◆ Bütün bir sayıyı veya derginin özel bir kısmını kaynak olarak gösterirken (yukarıdaki örnekte özel sayı), sayının editörlerini ve sayının başlığını yazınız.

◆ Eğer sayının editörü yoksa derginin kullandığımız sayısının ismini baskı senesinden önce yazarın yerine kullanınız ve bundan sonra nokta koyunuz. Başlığın ilk önemli kelimesine göre alfabetik sıralama yapınız. Metnin içinde ayraç içerisinde göstermek üzere başlığı uzun ise kısaltınız: mesela yukarıdaki örnek için, ("Diagnoses," 1991).

◆ Okuyucunun kaynak gösterilen çalışmayı kolaylıkla bulabilmesi için özel sayıların numaralarını, özel kısımların ise yayınlandığı sayfaları belirtiniz.

Barlow, D. W., (Ed.). (1991). Diagnoses, dimensions, and DSM-IV: The science of classification [Special issue]. *Journal of Abnormal Psychology*, 100(3).

Hesapçıoğlu, M., (Ed.). (2002). Küreselleşme ve eğitim [Özel sayı]. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 2(1).

13. Seri numarası ve dergi sayısı verilmiş monograf

- ◆ Derginin cilt numarasını ve hemen ardından ayraç içerisinde seri ya da tüm mimarisini belirtiniz. Eğer monografiye tüm sayı verilmişse seri numarasını değil tüm numarayı belirtiniz.

Harris, P. L., & Kavanaugh, R. D. (1993). Young children's understanding of pretense. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 58(1, SerialNo. 231).

14. Bir dergiye ek olarak yayınlanmış monografiler

- ◆ Cilt sayısından hemen sonra dergi sayısını ve ek materyali ya da kısım numarasını ayraç içerisinde belirtiniz.

Battig, W. F., & Montague, W. E. (1969). Category norms for verbal items in 56 categories: A replication and extension of the Connecticut category norms. *Journal of Experimental Psychology Monographs*, 80(3, Pt. 2).

15. Derginin ekinde verilmiş ve sayfa numarası devam eden monograf

- ◆ Makalenin türünü belirtmek üzere köşeli parantez içinde kaynak İngilizce ise Monograph, Türkçe ise Monografi yazınız.

Ganster, D. C, Schaubroeck, J., Sime, W. E., & Mayes, B. T. (1991). The no-mological validity of the type A personality among employed adults [Monograph]. *Journal of Applied Psychology*, 76, 143-168.

16. Orijinal kaynak olarak öz

- ◆ Öz başlığıyla arkasından gelen nokta arasına köşeli ayraç içinde Öz yazınız.

Woolf, N. J., Young, S. L, Fanselow, M. S., & Butcher, L. L (1991). MAP-2 expression in cholinceptive pyramidal cells of rodent cortex and hippo-campus is altered by Pavlonian conditioning [Abstract]. *Society for Neu-roscience Abstract*, 77,480.

Korkut, Y., Müderrisoğlu, S. ve Tanık, M. (2006). Klinik psikoloji alanında karşılaşılan etik ihlal örnekleri ve nasıl ele alındıklarının değerlendirilmesi [Öz]. *Türk Psikoloji Yazıları*, 9(18), 49.

17. İkincil bir kaynaktan alınan öz (basılmış süreli yayın)

- ◆ "İkincil kaynak" terimi öz, makale özü, kitap değerlendirmeleri ve bunun gibi yazıları kapsar. Bunlar genellikle asıl yazar veya yazarların dışında bir kişi

tarafından *birincil kaynaklardan* (dergi makalesi, makale, kitaplar gibi) elde edilmiştir. Akademik araştırmalarda asıl kaynağı okumak ve kaynak olarak göstermek tercih edilmelidir.

- ◆ Kaynağın sonunda İngilizce için, "*Abstract obtained from*", Türkçe için "*Öz bu kaynaktan alınmıştır*" yazıp ikincil kaynağı belirttikten sonra baskı yılı, cilt no ve mevcut ise özü tanımlayan diğer özellikleri kaynakçada belirtiniz.
- ◆ Eğer ikincil kaynağın baskı senesi orijinal çalışmanınkinden farklı ise her iki tarihi orijinal tarih ilk olmak üzere taksim işareti ile ayırarak belirtiniz: Nakazato, Shimonaka and Homma (1992/1993).

Nakazato, K., Shimonaka, Y., & Homma, A. (1992). Cognitive functions of centenarians: The Tokyo Metropolitan Centenarian Study. *Japanese Journal of Developmental Psychology*, 3, 9-16. Abstract obtained from *PsycSCAN: Neuropsychology*, 1993, 2, Abstract No: 604.

18. Dergi eki

- ◆ Cilt sayısını verdikten hemen sonra ek sayısını ayraç içinde belirtiniz.

Regier, A. A., Narrovv, W. E., & Rae, D. S. (1990). The epidemiology of anxiety disorders: The epidemiologic catchment area (ECA) experience. *Journal of Psychiatric Research*, 24 (Suppl. 2), 3-14.

Cerit, C. ve Önder, E. (2005). Depresyon ve noradrenerjik sistem. *Psikiyatri Psikoloji Psikofarmakoloji (3P) Dergisi*, 73(Ek 2), 17-20.

19. Senelik yayınlanan süreli yayınlar

- ◆ Düzenli bir şekilde yayınlanan yayınları kitap olarak değil süreli yayın olarak değerlendiriniz. Düzenli yayınlanan serilerde, örneğin yayınlanmış sempozyum konularında olduğu gibi alt başlıklar değişiyorsa (örn., bir başlık the Nebraska Symposium on Motivation ismindeyken diğer sayıda the *Annals of the New York Academy of Sciences*), bu yayınları bir kitap veya kitap bölümü olarak değerlendiriniz.

Fiske, S. T. (1993). Social cognition and social perception. *Annual Review of Psychology*, 44, 155-194.

20. İngilizce dışında bir dilde olan ve İngilizceye çevrilmiş dergi makaleleri

- ◆ İngilizce olmayan bir makalenin orijinal versiyonu kaynak olarak kullanılmışsa, kaynakta makalenin orijinal başlığını kullanınız. Çevrilmiş başlığı ise köşeli ayraç içinde orijinal başlıktan hemen sonra belirtiniz.
- ◆ İngilizce olmayan diller söz konusuysa, orijinal dilin kendisine ait alfabetini ve alfabetik yapısını değiştirmeyiniz, olduğu gibi yazınız, (bu maddede verilen örnekte

üzeri çift noktalı harfler ve büyük harfle başlayan isimler)

Ising, M. (2000). Intensitätsabhängigkeit evozierter Potenzial im EEG: Sind impulsive Personen Augmenter oder Reducer? [Intensity dependence in event-related EEG potentials: Are impulsive individuals augmenters or reducers?]. *Zeitschrift für Differentielle und Diagnostische Psychologie*, 21, 208-217.

◆ Türkçeye çevrilmiş kitap: Jenson, E. (2006). *Beyin uyumlu öğrenme* (A. Doğanay, Çev.). Adana: Nobel Yayınevi. (Orijinal baskı, 1999).

21. Bir dergi makalesinin İngilizce çevirisi, her sayısı yeniden numaralanmış

◆ Eğer aslı İngilizce olmayan bir makalenin İngilizce çevirisi kullanılmışsa çeviriyi kaynak olarak gösteriniz, İngilizce başlığı ayrıca kullanmadan yazınız.

Stutte, H. (1972). Transcultural child psychiatry. *Açta Paedopsychiatria*, 38(9), 229-231.

Brentano, F. (2003). Tasvirici psikoloji ya da tasvirici fenomenoloji. *Kutadgubilig Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi*, 5, 133-136.

22. İkincil bir kaynakta yer alan bir çalışmadan alıntı

Kaynakçada ikincil kaynağı veriniz. Metin içindeyse orijinal eserin ismini verip ikinci kaynağa gönderme yapınız. Örneğin, Seidenberg ve McClelland'ın çalışmasından Coltheart et al.'in eserinde aktarım yapılmışsa ve siz gönderme yapılan çalışmayı okumadıysanız, Kaynakça bölümünde Coltheart et al.'i belirtiniz. Metin içindeyse şu şekilde gönderme yapınız:

Metin içinde gönderme:

Seidenberg ve McClelland's çalışması (as cited in Collheart, Curtis, Atkins, & Haller, 1993)

Manger ve Başar'ın (Erden, 2005'te belirtildiği üzere).

Kaynakça maddesi:

Collheart, M., Curtis, B., Atkins, P., & Haller, M. (1993). Models of reading aloud: Dual-route and parallel-distributed-processing approaches. *Psychological Review*, 100, 589-608.

Erden, M. (2005). *Sınıf yönetimi*. İstanbul: Epsilon.

B. Kitaplar, Broşürler ve Kitap Bölümleri

Bir kitabın tamamını kaynak göstermenin öğeleri

Kitabın yazarları ve editörleri: Beck, C. A. J., & Sales, B. D. Baskı Yılı: (2001).

Kitabın Adı: *Family mediation: Facts, myths, and future prospects.*

Baskı Bilgisi: Washington, DC: American Psychological Association.

Beck, C. A. J., & Sales, B. D. (2001). *Family mediation: Facts, myths, and future prospects.* Washington, DC: American Psychological Association.

Tekeli, Ş. (1995). *1980'ler Türkiye'sinde kadın bakış açısından kadınlar.* İstanbul: İletişim.

◆ **Başlık ve alt başlıkların sadece ilk kelimelerine ve var ise özel isimlere büyük harfle başlayınız.**

Eğer bir kitabın altıdan fazla yazarı varsa dergiler için belirtilmiş olan kuralları kullanınız. Geriye kalan yazarlar için ve *diğerleri* anlamına gelen et al. [bu ifadeyi italik yazmayınız ve "al" ifadesinden sonra nokta koyunuz] veya Türkçe kaynaklar için vd. kısaltmasını kullanınız.

Bütün bir kitabın kaynak gösterildiği örnekler

23. Kitap, 3. baskı, yazar adında Jr. kısaltması geçiyor

Mitchell, T. R., & Larson, J. R., Jr. (1987). *People in organizations: An introduction to organizational behavior* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

24. Kitap, yayıncı olarak grup yazar (devlet dairesi)

◆ Grup yazarları kurum ismindeki ilk önemli kelimeye göre alfabetik olarak sıralayınız (yani örneğin İngilizce için *a* veya *the* sözcüklerini hesaba katmayınız).

◆ Eğer yayıncı ve yazar aynı kişi ise, yayıncının yerine İngilizce için Author, Türkçe için Yazar yazınız.

Australian Bureau of Statistics. (1991). *Estimated resident population by age and sex in statistical local areas, New South Wales, June 1990* (No. 3209.1). Canberra, Australian Capital Territory: Author.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2008). *Adım adım ÖSS tercih danışmanlığı kaynak kitabı.* Ankara: Yazar.

25. Editörlü kitaplar

Gibbs, J. T., & Huang, L. N. (Eds.). (1991). *Children of color: Psychological interventions with minority youth.* San Francisco: Jossey-Bass.

Çelebi, N. (Ed.). (1990). *Kadınlarımızın cinsiyet rolü tutumları.* Konya: Sebat.

◆ *Not.* Tek yazarlı ve editörlü kitaplarda, editörü başlığın ardından, çevirmenin belirtildiği şekilde ayraç içinde yazınız.

26. Kitap: yazar veya editör olmayan

- ◆ Başlığı, yazarın belirtilmesi gereken yere kaydırınız.
- ◆ Yazarı ve editörü verilmemiş kitapları başlıklarındaki ilk önemli kelimeye göre alfabetik sıralamaya sokunuz. (Aşağıdaki örnek için, Merriam)
- ◆ Metnin içinde gönderme yaparken eğer başlık kısa ise olduğu gibi, değilse kısaltarak yazar ismi yerine kullanınız: (Merriam-Webster's Collegiate Dictionary, 1993).

Merriam-Webster's collegiate dictionary (10th ed.). (1993). Springfield, MA: Merriam-Webster.

Dilbilim açısından Türkçenin görünümü (2. bs.). (1995). İstanbul: Dil Derneği.

27. Kitap: gözden geçirilmiş baskı

Rosenthal, R. (1987). *Meta-analytic procedures for social research* (Rev. ed.). Newbury Park, CA: Sage.

Aydın, A. (2008). *Eğitim psikolojisi* (göz.gez.bs.). Ankara: Pegema.

28. Çok ciltli ve yeniden düzenlenip basılmış birden fazla cilt, basımın üzerinden bir seneden fazla süre geçmiş

Koch, S. (Ed.). (1959-1963). *Psychology: A study of science* (Vols. 1-6). New York: McGraw-Hill.

Metnin içinde, ayraç kullanımı şöyle olmalıdır: (Koch, 1959-1963).

29. Ruh Hastalıkları Teşhis ve İstatistiksel Kılavuzları

- ◆ Kurum hem yazar, hem de yayıncıdır.
- ◆ Kullandığınız baskıyı Arap rakamlarıyla ayraç içinde belirtiniz.
- ◆ Metin içinde kurumun ismini ve kılavuzun ismini ilk kullandığınız yerde tümüyle, sonra belirttiğinizde ise *DSM* (Teşhis ve İstatistiksel Kılavuz) kısaltmasını (italik harflerle) aşağıda gösterildiği şekilde yazabilirsiniz:

DSM-III (1980) üçüncü baskı

DSM-III-R (1987) üçüncü baskı, düzeltilmiş

DSM-IV (1994) dördüncü baskı

DSM-IV-TR (2000) metin düzeltmesi

American Psychiatric Association. (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental*

disorders (4th Ed.). Washington, DC: Author

30. Ansiklopedi veya Sözlük

Sadie, S. (Ed.). (1980). *The new Grove dictionary of music and musicians* (6th ed., Vols. 1-20). London: MacMillan.

Gürün, O. A. (2001). *Psikoloji sözlüğü* (2. bs., C.1-3). İstanbul: İnkılâp.

Geniş editör kadrosu olan büyük çalışmalar için baş editörün ismini belirttikten sonra ve *diğerleri* anlamına gelen et al. kısaltmasını kullanınız.

31. İngilizce Olmayan Kitaplar

◆ Eğer orijinali İngilizce olmayan bir çalışma kaynak olarak kullanılmışsa, kaynakçada asıl kaynağa yer veriniz.: ilk olarak orijinal başlığı, ardında da köşeli ayraç içerisinde ingilizce veya Türkçe çevirisini yazınız.

Piaget, J., & Inhelder, B. (1951). *La genèse de l'idée de hasard chez Tenfant* [The origin of the idea of chance in the child]. Paris: Presses Universitaires de France.

32. Bir kitabın ingilizce çevirisi

◆ Eğer İngilizce olmayan bir çalışmanın ingilizce çevirisi kaynak olarak kullanılmışsa, kaynakçada ingilizce çeviriye yer veriniz: İngilizce başlığı köşeli ayraç kullanmadan belirtiniz.

◆ Metnin içinde orijinal baskı senesini ve çeviri baskı senesini belirtiniz: (Laplace, 1814/1951).

Laplace, P.-S. (1951). *A philosophical essay on probabilities* (F. W. Truscott & F. L. Emory, Trans.). New York: Dover. (Original work published 1814)

33. Broşür, tüzel yazar

◆ Broşürleri kaynak olarak gösterecekseniz, bütün bir kitabı kaynak olarak verirken yararlanılan kuralları kullanınız.

◆ Yayının bir broşür olduğunu köşeli ayraç içinde belirtiniz.

Research and Training Center on Independent Living. (1993). *Guidelines for reporting and writing about people with disabilities* (4th ed.) [Brochure]. Lawrence, KS: Author.

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Araştırma Merkezi (2008) *Okul korkusu* [Broşür]. İstanbul: Yazar.

Editörlü bir kitapta yer alan bir makale veya bölümü kaynak göstermenin öğeleri

Makalenin veya bölümün yazarı: Massaro, D.

Baskı Yılı: (1992).

Makalenin veya bölümün başlığı: Broadening the domain of the fuzzy logical model of perception.

Kitabın Editörleri: in H. L. Pick Jr., P. van den Broek, & D. C. Knill (Eds.),

Kitabın adı ve makale veya bölümün sayfa numaraları: *Cognition: Conceptual and methodological issues* (pp. 51-84).

Baskı Bilgisi: Washington, DC: American Psychological Association.

Massaro, D. (1992). Broadening the domain of the fuzzy logical model of perception. In H. L. Pick Jr., P. van den Broek, & D. C. Knill (Eds.), *Cognition: Conceptual and methodological issues* (pp. 51-84). Washington, DC: American Psychological Association.

Editörlü kitaplarda yer alan makale veya bölümlerin kaynak gösterildiği örnekler

34. Editörlü bir kitapta yer alan makale veya bölümler, iki editörlü

Kitabın editörlü bir bölümü için kitabın başlığından hemen önce in (tarafından anlamına gelen ve editörü belirten) yazınız.

Bjork, R. A. (1989). Retrieval inhibition as an adaptive mechanism in human memory. In H. L. Roediger III & F. I. M. Craik (Eds.), *Varieties of memory & consciousness* (pp. 309-330). Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Yücel, C. ve Gülveren, H. (2006). Sınıfta öğrencilerin motivasyonu. M. Şişman ve S. Turan (Ed.), *Sınıf yönetimi* içinde (s. 74-88). Ankara: Pegema.

35. Baskıda olan editörlü bir kitapta yer alan makale ve bölümler, çok ciltli bir çalışmada farklı başlıklar verilmiş ciltler

- ◆ Eğer makale henüz basılmamışsa baskı senesi vermeyiniz. Metnin içinde şu şekilde araç kullanınız: (Auerbach, in press); (Auerbach, baskıda)
- ◆ Çalışma yayınlanmadan sayfaları belirli değildir; dolayısıyla baskıda olan makale ve bölümler için sayfa numarası veremezsiniz.

Auerbach, J. S. (in press). The origins of narcissism and narcissistic personality disorder: A theoretical and empirical reformulation. In J. M. Masling & R. F. Bornstein

(Eds.), *Empirical studies of psychoanalytic perspectives on psychopathology*. Washington, DC: American Psychological Association.

36. Bir seri içindeki bir ciltte yer alan bölüm

- ◆ Önce serinin editörünü, sonra cildin editörünü belirtiniz ki çalışmaların başlıklarıyla paralel konumda olsunlar.

Maccoby, E. E., Martin, J. (1983). Socialization in the context of the family ; Parent-child interaction. In P.H. Mussen (Series Ed.) & E. M. Hetherington (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 4. Socialization, personality, and social development* (4th ed., pp. 1-101). New York: Wiley.

37. Editörlü kitapta yer alan İngilizce olmayan makaleler, başlık İngilizceye çevrilmiş

- ◆ Eğer İngilizce olmayan bir makale veya bölüm kaynak olarak kullanılmışsa, kaynakçanızda orijinal çalışmaya yer veriniz: İlk olarak orijinal başlığı ardından köşeli ayraç içinde çevrilmiş başlığı belirtiniz.

Davydov, V. V. (1972). De introductie van het begrip grootheid in de eerste klas van de basisschool: Een experimenteel onderzoek [The introduction of the concept of quantity in the first grade of the primary school: An experimental study]. In C. F. Van Parreren & J. A. M. Carpay (Eds.), *Sov-jetpsychologen aan het woord* (pp. 227-289). Groningen, The Netherlands: Wolters-Noordhoff.

38. Ansiklopedi Maddesi

Bergman, P. G. (1993). Relativity. In *The new encyclopaedia Britannica* (Vol. 26, pp. 501-508). Chicago: Encyclopaedia Britannica.

Öncül, R. (2000). Psikoloji. *Eğitim ve eğitim bilimleri sözlüğü* (C.1, S.501-503). İstanbul: Milli Eğitim.

- ◆ Eğer maddenin kendine ait bir yazarı olduğu belirtilmemişse yazarın olması gereken konuma başlığı yerleştiriniz.

39. Editörlü bir kitapta yer alan makale veya bölümün İngilizce çevirisi, çok ciltli bir çalışmanın cildi, tekrar basılmış eserler

- ◆ Eğer kaynak olarak İngilizce olmayan bir çalışmanın İngilizce çevirisi kullanılmışsa, İngilizce çeviriyi kaynak olarak gösteriniz: İngilizce başlığı için köşeli ayraç kullanmayınız.
- ◆ Çevirmeni belirtmek için İngilizce Trans. ve Türkçe olarak Çevirmen kelimelerini kullanınız ve editörün isminden hemen sonra çevirmenin ismini yazınız.

- ◆ Metnin içinde ayraç içinde şu şekilde gönderme gönderme yapınız: (Freud, 1923/1961).

Freud, S. (1961). The ego and the id. In J. Stanchey (Ed. & Trans.), *The Standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud* (Vol. 19, pp. 3-66). London: Hogarth Press. (Original work published 1923)

40. Editörlü bir kitabın içinde yer alan makale ve bölümlerin İngilizce çevirisi, başka bir kaynaktan yeniden yazılmış

- ◆ Eğer aslı İngilizce olmayan bir çalışmanın İngilizce çevirisi kaynak olarak kullanılmışsa, çeviriyi kaynak olarak gösteriniz: İngilizce başlığı köşeli ayraç kullanmadan belirtiniz.

- ◆ Metnin içinde şu şekilde ayraç kullanınız: (Piaget, 1970/1988).

Piaget, J. (1988). Extracts from Piaget's theory (G. Gellerier & J. Langer, Trans.). In K. Richardson & S. Sheldon (Eds.), *Cognitive deveiopment to adolescence: A reader* (pp. 3-18). Hillsdale, NJ: Erlbaum. (Reprinted from Manual of child psychology, pp. 703-732, by P. H. Mussen, Ed., 1970, New York: Wiley)

C. Teknik Raporlar ve Araştırma Raporları

Raporların kaynak olarak gösterilmesinin öğeleri

Rapor yazarları: Mazzeo, J., Druesne, B., Raffeld, P. C, Checketts, K. T., & Muhlstein, A.

Baskı yılı: (1991).

Raporun başlığı: *Comparability of computer and paper-and-pencil scores for two CLEP general eocaminations* (College Board Rep. No. 91-5).

Baskı bilgisi: Princeton, NJ: Educational Testing Service.

Mazzeo, J., Druesne, B., Raffeld, P. C, Checketts, K. T., & Muhlstein, A. (1991). *Comparability of computer and paper-and-pencil scores tor two CLEP general examinations* (College Board Rep. No. 91-5). Princeton, NJ: Educational Testing Service.

Raporların kaynak gösterildiği kaynakça madde örnekleri

41. Government Printing Office (GPO; Devlet Yazım Ofisi) kurumundan elde edilen raporlar, grup yazar olarak devlet enstitüsü

- ◆ GPO, Government Printing Office'den (*Devlet Yazım Ofisi*) alınan dokümanlarda yayıncı olarak GPO'yu belirtiniz.

National Institute of Mental Health. (1990). *Clinical iraining in serious meniai illness*

(DHHS Publication no. ADM 90-1679). Washigton, DC: U.S. Government Printing Office.

42. National Technical Information Service (NTIS, *Ulusal Teknik Bilgi Servisi*) kurumundan alman raporlar

- ◆ Maddenin sonunda ayraç içinde NTIS numarasını veriniz.

Osgood, D. W., & Wilson, J. K. (1990). *Covariation of adolescent health problems*. Lincoln: University of Nebraska (NTIS No. PB 91-154 377/AS)

43. Educational Resources Information Center (ERIC; *Eğitim Kaynakları Bilgi Merkezi*) kurumundan alınan raporlar

- ◆ Maddenin sonunda ayraç içinde ERIC numarasını belirtiniz.

Mead, J. V. (1992). *Looking at old photographs: Investigating the teacher tales that novice teachers bring with them* (Report No. NCTRL-RR-92-4) East Lansing, MI: National Center for research on Teacher Learning. (ERIC Document Reproduction Service No. ED346082)

44. Üniversite raporları

- ◆ Eğer üniversitenin isminin içerisinde eyaleti, şehir veya ülke ismi de yer alıyorsa bu bilgiyi baskı bilgisini verirken tekrar etmeyiniz.
- ◆ Önce üniversitenin, ardından raporu üretmiş olan bölümün veya organizasyonun ismini belirtiniz.

Broadhurst, R. G., Maller, R. A. (1991). *Sex offending and recidivism* (Tech. Rep. No. 3). Nedlands, VWestern Australia: University of VWestern Austra-lia, Crime Research Centre.

Önortaç, N. (2007). *Avrupa birliği müktesebatı* (Tek. Rap. No. 11). İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Yönetim Uygulama ve Araştırma Merkezi.

45. Üniversite raporları, editörlü rapor, monografi

Shuker, R., Openshavy, R., & Soler, J. (Eds.). (1990). *Youth, media, and moral panic in New Zealand: From hooligans to video nasties* (Delta Research Monograph No. 11). Palmerston North, New Zealand: Massey University, Department of Education.

46. Özel bir organizasyona ait raporlar

- ◆ Bu kaynak gösterme formunu özel sayı raporlarında, işle ilgili yazılar ve şirketle ilgili diğer dokümanlar için kullanınız. Dosyaya ulaşmayı sağlayacak belge numarasını ayraç içinde veriniz.

Employee Benefit Research Institute. (1992, February). *Sources of health in-surance and characteristics ofthe uninsured* (Issue Brief No. 123). Washington, DC: Author.

Eğitim Sen (2006, Eylöl). *Türkiye'nin eğitimin durumu göstergeleri*. Ankara: Yazar.

D. Toplantı ve Sempozyum Bildiri Kitapları

47. Yayınlanmış bildiri kitapları, sempozyuma katkıda bulunan yayımlar, editörlü yayınlanmış bir kitapta yer alan makale veya bölüm

- ◆ Sempozyumun ismi bir özel isimdir, dolayısıyla baş harfi büyük yazılmalıdır.
- ◆ Eğer üniversitenin isminin içerisinde eyalet, şehir veya ülke ismi de yer alıyorsa bu bilgiyi baskı bilgisi bölümünde tekrar etmeyiniz.

Deci, E. L, & Ryan, R. M. (1991). A motivational approach to şelf: Integrati-on in personality. İn R. Dientsbier (Ed.), *Nebraska Symposium on Motiva-tion: Vol. 38. Perspectives on motivation* (pp. 237-288). Lincoln: Univer-sity of Nebraska Press.

Eyim, A. (2006). Üniversiter yapıda bilimsel özgürlük ve yönetsel özerkliğin yeri ve önemine sosyolojik bir bakış. R. Yıldız (Ed.), // *Sosyal Bilimler Eğitimi Kongresi* içinde (s.52-64). Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi.

48. Düzenli olarak basılan bildiri kitapları

- ◆ Düzenli bir şekilde basılan raporları süreli yayımlar olarak değerlendiriniz ve süreli yayımların kaynak verilme kurallarını takip ediniz.
 - ◆ *Not.* Tutanaklarda sadece bir makalenin özü varsa, makale başlığından sonra İngilizce için [Abstract], Türkçe için [Öz] yazınız. Köşeli ayraç kullanınız ki okuyucu bunun bir tanım olduğunu, bir başlık olmadığını anlayabilsin.
- Cynx, J., Williams, H., & Nottebohm, F. (1992). Hemispheric differences in avian song discrimination. *Proceedings ofthe National Academy of Sciences, USA*, 89, 1372-1375.

49. Sempozyuma katkısı olmuş ama basılmamış yayımlar

- ◆ Sempozyumun gerçekleştiği ayı belirtiniz.

Lichstein, K. L, Johnson, R. S., VVomack, T. D., Dean, J. E., & Childers, C. K. (1900, June). Relaxation therapy for polypharmacy use in elderly in somniacs and noninsomniacs. İn T. L. Rosenthal (Chair), *Reducing medication in geriatric populations*. Symposium conducted at the meeting of the First International Congress of Behavioral Medicine, Uppsala, Sweden.

50. Bir toplantıda sunulmuş ama yayınlanmamış çalışmalar

Lanktree, C, & Briere, J. (1991, January). *Early data on the Trauma Symptom Checklist for Children (TSC-C)*. Paper presented at the meeting of the American Professional Society on the Abuse of Children, San Diego, CA.

Karadağ, E. ve Öney, A. (2006, Eylül). *Okul yöneticilerinin stres düzeylerinin öğretmenlerinin stres düzeylerine etkisinin incelenmesi*. 14. Ulusal Psikoloji Kongresi'nde sunulan bildiri. Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü, Ankara.

51. Poster sunum (Görsel sunuş)

◆ Toplantının gerçekleştiği ayı belirtiniz.

Ruby, J., & Fulton, C. (1993, June). *Beyond redlining: Editing software that works*. Poster session presented at the annual meeting of the Society for Scholarly Publishing, Washington, DC.

Kındap, Y., Sayıl, M. ve Kumru, A. (2006, Aralık). *Ergenlerin olumlu ve olumsuz arkadaşlıklarında anneden algılanan kontrol, akran ilişkilerinin niteliği ve benlik değerinin rolü*. 11. Ergen Günleri Kongresinde sunulan poster, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

E. Doktora ve Yüksek Lisans Tezleri

52. Türkiye'deki Üniversiteden elde edilmiş ve YÖK'de yayımlanmış yüksek lisans ve doktora tezleri

◆ Türkiye'deki üniversiteden alınmış ve YÖK'ün veri tabanında bulunan bir doktora veya yüksek lisans tezi kaynak olarak kullanılmışsa üniversitenin ismini, tezin baskı yılını ve tez adını sayfa numaralarıyla beraber belirtiniz.

Gökbulut, R.İ. (2009). Hissedar değeri ile finansal performans ölçütleri ilişkisi ve İMKB üzerine bir araştırma. Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

53. UMI'den alınmış ve Uluslararası Tez Özlerinde (Dissertation Abstract International) özü verilmiş doktora tezleri

◆ Eğer tez UMI'den alınmışsa DAI sayfa numaralan ve cilt no ile beraber UMI numarasını da belirtiniz.

Bower, D. L. (1993). Employee assistant programs supervisory referrals: Characteristics of referring and nonreferring supervisors. *Dissertation Abstracts International*, 54 (01), 543B. (UMI No. 9315947)

54. DAI'de özü bulunan ve üniversiteden elde edilmiş doktora tezleri

- ◆ Eğer üniversiteden alınmış bir doktora tezinin kopyası kaynak olarak kullanılmışsa üniversitenin ismini, tezin baskı yılını, cilt numarası ve DAI sayfa numaralarıyla beraber belirtiniz.
- ◆ *Uluslararası Yüksek Lisans Tez Özleri*'nde yer alan üniversiteden alınmış bir yüksek lisans tezi kaynak olarak kullanılmışsa, burada gösterilen formata uyunuz. Baskı yılını, çalışmanın başlığını, cilt ve sayfa numaralarını tezin yayınlandığı üniversitenin ismi ve yılıyla beraber belirtiniz.

Ross, D. F. (1990). Unconscious transference and mistaken identity: When a witness misidentifies a familiar and innocent person from a lineup (Doktora tezi, Corneli University, 1990). *Dissertation Abstracts International*, 51, 417.

55. Yayınlanmamış doktora tezleri

- ◆ Eğer kaynak olarak kullandığınız öz DAI'de yer almıyorsa, burada verilen formata uyunuz.

Wiffley, D. E. (1998). *Interpersonal analyses of bulimia: Normalweight and obese*. Unpublished doctoral dissertation, University of Missouri, Columbia.

Yukay, M. (2003). *İlköğretim üçüncü sınıf öğrencilerine yönelik sosyal beceri programının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

56. ABD dışında üniversitelerin yayınlanmamış yüksek lisans tezleri

Almeida, D. M. (1990). *Father's participation in family work: Consequences for fathers' stress and father-child relations*. Unpublished master's thesis, University of Victoria, Victoria, British Columbia, Canada.

Akalm, Ö. (2006). *Okul Öncesi öğretmen adaylarının mesleki algıları ile geleceğe yönelik umut düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

F. Yayınlanmamış Çalışma veya Sınırlı Dolaşımda Olan Çalışmalar

57. Yayınlanmamış, henüz yayına teslim edilmemiş makale taslakları

Stinson, C, Milbrath C, Reidbord., & Bucci, W. (1992). *Thematic segmentation of psychotherapy transcripts for convergent analyses*. Unpublished manuscript.

Karadağ, E. (2003). *Ruhsal liderlik ve örgüt kültürü: Bir yapısal eşitlik modelleme çalışması*. Yayınlanmamış makale taslağı.

58. Üniversiteden alındığı belirtilen yayınlanmamış makale taslakları

Depret, E. F., & Fiske, S. T. (1993). *Perceiving the powerful: Intriguing individuals versus threatening groups*. Unpublished manuscript, University of Massachusetts at Amherst.

Yeşil, R., Karadağ, E. ve Çalışkan, N. (2002). *Akademik dergi editörlerinin makale yayın sürecinde sergilemiş oldukları tutumlara ilişkin bir çalışma*. Yayınlanmamış makale taslağı, Ahi Evran Üniversitesi.

59. İncelenmek üzere teslim edilmiş ancak henüz onay almamış, çalışması devam eden metinler

- ◆ Makale taslağının verilmiş olduğu yayıncı veya derginin adını belirtmeyiniz.
- ◆ Yazılmakta olan bir nüsha veya çalışmayı aynı şekilde kaynakçada gösteriniz, ancak maddenin sonundaki ifadenin yerine İngilizce için, Manuscript in preparation Türkçe için, Metin hazırlanmaktadır yazınız (İngilizce "in preperation" veya Türkçe için "hazırlanıyor" ifadelerini kullanmayınız). Metin içinde gönderme yaparken elinizdeki nüshanın tarihini kullanınız.
- ◆ Eğer mevcutsa üniversitenin ismini de veriniz.

McIntosh, D. N. (1993). *Religion as schema, with implications for the relation between religion and coping*. Manuscript submitted for publication.

Karadağ, E. (2008). *Yapısal eşitlik modeli ve path analizinin temel özellikleri ve eğitim araştırma metodolojisindeki yeri ve önemi*. Değerlendirilmek üzere sunulmuş makale taslağı.

60. Çalışmaların yayınlanmamış ham verileri, başlığı olmayan çalışmalar

Bordi, F., & LeDoux, J. E. (1993). [Auditory response latencies in rat auditory cortex]. Unpublished raw data.

Çalışma konusunu italik harflerle yazmayınız; bunun başlık olmadığına anlaşılabilmesi için köşeli ayraç içinde belirtiniz.

61. Sınırlı yayımda çalışmalar

- ◆ Sınırlı yayımı olan çalışmaların başlığından hemen sonra ayraç içinde yayının elde edilebileceği bir isim veya adres belirtiniz.
- ◆ Eğer yayın internet üzerinden elde edilebiliyorsa, gerçek bir adres yerine sadece internet adresi veya iletişim için e-postası veriniz.

Klombers, N. (Ed.). (1993, Spring). *ADAA Reporter* (Avai I ab I e from the Anxi-ety Disorders Association of America, 6000 Executive Boulevard, Süite **513**, Rockville, MD 20852)

G. Değerlendirme Makaleleri

Değerlendirme makalelerini kaynak göstermenin öğeleri

Değerlendirme makalesi yazarı: Mroczek, D. K.

Baskı Yılı: (2000).

Değerlendirme yazısı başlığı: The emerging study of midlife.

Değerlendirilen basın türü: Review of the book. (Bir kitap üzerine inceleme yazısı).

Değerlendirilen çalışma: *Life in the middle: Psychological and social development in middle age*.

Sürelî yayının başlığı ve baskı bilgisi: *Contemporary Psychology: APA Review of Books*, 45, 482-485.

Mroczek, D. K. (2000). The emerging study of midlife [Reviewv of the book *Life in the middle: Psychological and social development in middle age*]. *Contemporary Psychology: APA Review of Books*, 45, 482-485.

Değerlendirme yazularının kaynak gösterildiği örnekler

62. Kitap değerlendirmeleri

- ◆ Eğer incelemenin başlığı yoksa konuyu köşeli ayraç içinde başlık olarak kullanınız. Köşeli ayraç kullanınız ki okuyucu verilenin başlık olmadığını, yayını tanımlayıcı özellikler olduğunu anlayabilsin.
- ◆ Ayrıca incelenen çalışmanın türünü köşeli ayraç içinde belirtiniz, (kitap, film, televizyon programı, vb.)

Schatz, B. R. (2000). Learning by text or context? [Review of the book. *The social life of information*]. *Science*, 290, 1304.

Eğri, T. (2008). Marksist ahlak ve toplum teorisi [*Marksizm, Ahlak ve Toplumsal Adalet* kitabının değerlendirilmesi], *iş Ahlakı Dergisi*, 1, 163-167.

63. Film incelemeleri

Kraus, S. J. (1992). Visions of psychology: A videotext of classic studies [Re-view of the motion Picture *Discovering Psychology*]. *Contemporary Psychology*, 37, 1146-1147.

Durak, E. Ş. (2007). Film analizi yönetimi ile Virginia satir aile terapisi yaklaşımına bir bakış [*Annem Uğruna* filminin değerlendirilmesi]. *Türk Psikoloji Yazıları*, 10(20), 43-62.

H. Görsel-İşitsel Medya

64. Sinema Filmi

- ◆ Yapımcı veya yönetmen konumunda olan birincil kişilerin ismini ve hemen ardından ayraç içinde görevlerini belirtiniz, (yapımcı, yönetmen veya ikisi birden)
- ◆ Başlığın hemen ardından çalışmanın bir film olduğunu köşeli ayraç içinde belirtiniz.
- ◆ Filmin üretildiği (filmin ilk olarak yayınlandığı) ülkeye ve stüdyonun ismine yer veriniz. Unutmayınız ki filme göre stüdyo başka ülkeler tarafından temsil ediliyor olabilir. Yukarıdaki örnekte, *You Can Count On Me* çalışmasının üretimi ve piyasaya sürülüşü ABD'de gerçekleşmiştir. Ancak Miramax stüdyosunun *Il Postino (Postacı)* isimli filmi ilk olarak İtalya'da çekilmiş ve piyasaya sürülmüştür, yani bu film için ülke İtalya olmalıdır.
- ◆ Eğer filmin yayımı sınırlı sayıda ise, dağıtımıcının ismini ve maddenin sonuna ayraç içinde açık adresini belirtiniz.

Scorsese, M. (Producer), & Lonergan, K. (Writer/Director). (2000). *You can count on me* (Motion picture]. United States: Paramount Pictures

Harrison, J. (Producer), & Schmiechen, R. (Director), (1992). *Changing our minds: The story of Evelyn Hooker* [Motion picture]. (Available from Changing Our Minds, Inc., 170 West End Avenue, Süite 25R, New York, NY 10023)

American Psychological Association (Producer). (2000). *Responding therapeutically to patient expressions of sexual attraction: A stimulus training tape* [Motion picture], (Available from the American Psychological Association, 750 First Street, NE, Washington, DC 20002-4242)

Deveci, S. (Yapımcı) ve Oğuz, A. (Yönetmen), (2006). *Mutluluk* [Sinema filmi]. Türkiye: ANS & Highway Film.

65. Televizyon Yayını

Güçlü, A. (Yapım yöneticisi), (2004, 21 Şubat). *Genç bakış* [Televizyon yayını]. İstanbul: Kanal D Company.

66. Televizyon Dizileri

Miller, R. (Producer). (1989). *The mind* [Television series]. New York : VVNET.

Türkoğlu, A. (Yapımcı) ve Gürtop, H. (Yönetmen). (2005). *Hayat törpüsü* [Televizyon dizisi]. Ankara: Koliba Film.

67. Bir televizyon dizisinin tek bir bölümü

◆ Yazarın yerine ilk olarak senaryo yazarlarını ve ardından yönetmeni belirtiniz (kişinin görevini, isminin hemen ardından ayraç içinde gösteriniz).

◆ Editör pozisyonuna dizinin yapımcısını koyunuz.

Hail, B. (Writer), & Bender, J. (Director). (1991). The rules of the game [Television series episode]. In J. Sander (Producer), */// fly away*. New York Broadcasting Company.

Bozkurt, S. ve Karaoğlu, L. (Senaryo), Türkoğlu, A. (Yapımcı). (2005). Yaşama tutkusu [Televizyon dizisi bölümü]. H. Gürtop (Yönetmen) *Hayat türküsü* içinde. Ankara: Koliba Film.

68. Müzik Kayıtları

Genel Biçim:

Writer, A. (Date of copyright). Title of song [Recorded by artist if different from writer]. On *Title of albüm* [Medium of recording: CD, record, cassette, etc.]. Location: Label, (Recording date if different from copyright date)

Kayıt:

Shocked, M. (1992). Over the waterfall. *On Arkansas traveler* [CD]. New York: PolyGram Music

Yayla, B. ve Filiz, Ş. (2004). Senden kalan. *Pervane* üstünde [CD]. İstanbul: Kalan Müzik.

Yazar dışında bir sanatçı tarafından yeniden yapılmış kayıtlar:

Goodenough , J. B. (1982). Tails and trotters [Recorded by G. Bok, A. Mayo, & E. Trickett]. On *And so will we yet* [CD]. Sharon, CT: Folk-Legacy Re-cords. (1990)

Müren, Z. (1976). Bir yangının külünü [Kayıt M. Abacı]. *Zirvedeki şarkılar* üstünde [CD]. İstanbul: Yavuz & Burç Plakçılık.

Metin içinde, bandın yüzünü ve parça numarasını belirtiniz: "Tails and Trotters" (Goodenough, 1982, track 5).

69. Ses kayıtları

- ◆ İşin asıl sahiplerinin ve katkı verenlerin ismini ve görevini belirtiniz (yukarıdaki örnek için konuşmacı olan *Costa* gibi).
- ◆ Başlığın hemen ardından köşeli ayraç içinde kayıt aracını belirtiniz (bu örnek için kaset kaydı). Çalışmanın kolaylıkla bulunabilmesi için gerekli ise ayraç içinde kayıt numarası veriniz. Köşeli ayraç, ne tür bir ortam kullanıldığını gösterir. Eğer kayıt ortamı, çalışmanın bulunabilmesi için gereken kimlikte yer alıyorsa köşeli ayraç kullanmanıza gerek yoktur.
- ◆ Dağıtıcının ismini ve adresini belirtiniz, (yukarıdaki örnekte, American Psychological Association).

Costa, P. T., Jr. (Speaker). (1988). *Personality, continuity, and changes of adult life* (Cassette Recording No. 207-433-88A-B). Washington, DC: American Psychological Association.

I. Elektronik Medya

Sürekli yayınlar

70. Basılı bir kaynak temel alınarak hazırlanmış internet makaleleri

VandenBos, G., Knapp, S., & Doe, J. (2001). Role of reference elements in the selection of resources by psychology undergraduates [Electronic Version]. *Journal of Bibliographic Research*, 5, 117-123.

Çırık, İ. (2008). Çok kültürlü eğitim ve yansımaları [Elektronik versiyon]. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 27-40.

- ◆ Eğer değiştigiğine inandığınız bir çevrimiçi makaleyi kaynak olarak kullanıyorsanız (örn., basılı kaynakla arasında biçim veya sayfa numarası farklılıkları gibi) veya ek veri ve yorum içerdiğini düşünüyorsanız, URL adresinden makaleyi edindiğiniz günün tarihini de belirtmeniz gerekmektedir.

VandenBos, G., Knapp, S., & Doe, J. (2001). Role of reference elements in the selection of resources by psychology undergraduates. *Journal of Bibliographic Research*, 5, 117-123. Retrieved October 13, 2001, from <http://jbr.org/article.html>

Çırık, İ. (2008). Çok kültürlü eğitim ve yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34,27-40. <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr/CIRIK.pdf>. Erişim tarihi: 18. 11. 2013

71. Sadece çevrimiçi dergilerde yayınlanan makaleler

Fredrickson, B. L. (2000, March 7). Cultivating positive emotions to optimize health and well-being. *Prevention & Treatment* 3, Article 0001a. Retrieved November 20, 2000, from <http://journals.apa.org/prevention/volume3/pre0030001a.html>.

Yeşilyurt, S. (2008). Üniversiteye giriş sınavına hazırlanan öğrencilerin dershaneleri tercih etme sebepleri ve dershanelerdeki biyoloji öğretiminin durumu üzerine bir çalışma. *Türk Fen Eğitim Dergisi*, 5(2). <http://www.tused.org/intemet/tufed/default13.asp>. Erişim tarihi: 16. 08. 2008.

72. FTP (file transfer protocol) aracılığıyla elde edilmiş, sadece çevrimiçi dergilerde yayınlanan makaleler

Crow, T. J. (2000). Did Homo sapiens speciate on the y chromosome? *Psychology*, 11. Retrieved March 25, 2001, from <ftp://ftp.princeton.edu/harnad/Psychology/2000.volume.11/psyc.00.11.001.language-sex-chromosomes.1.crow>

73. Sadece çevrimiçi yayınlanan haber bülteni makaleleri

- ◆ Makalede verilen baskı tarihinin tümünü olduğu gibi kullanınız.
- ◆ Sayfa numarası olmadığını unutmayınız.
- ◆ Bir çevrimiçi süreli yayında, cilt ve sayı numaralarına genellikle ihtiyaç duyulmaz. Eğer kullanılmamışlarsa, kaynakçada sadece süreli yayının ismini verebilirsiniz.
- ◆ Mümkün olan her yerde, URL adresi okuyucuyu makaleye doğrudan götürebilmelidir.
- ◆ Eğer URL bir satıra sığmıyorsa, taksim işaretinden veya noktadan sonra ikinci satıra geçiyorsa, hiçbir şekilde tire kullanmayınız (yazı programının otomatik olarak tire eklemesine izin vermeyiniz).

Glueckauf, R. L., VWhitton, J., Baxter, J., Kain, J., Vogelgesang, S., Hudson, M., et al. (1998 July). Videocounseling for families of rural teens with epi lepsy - Project update. *Telehealth News*, 2(2). Retrieved June 6, 2000, from http://www.telehealth.net/subscribe/newsletr_4a.html#1

Gören, R. (2007, Nisan). Bilgi toplumu süreci. *Okul Öncesi Eğitim Haber Bül-tesi*, 2, <http://oogm.meb.gov.tr/duyuru/bulten2.pdf>. Erişim tarihi: 18.11.2010.

İnternette yer alan süreli olmayan yayınlar

74. Özel bir organizasyon tarafından hazırlanmış çoklu sayfaya sahip dokümanlar, tarihi belirtilmemiş

- ◆ Eğer bir internet dokümanı çoklu sayfadan oluşuyorsa (yani farklı bölümler farklı URL adreslerine sahipse), belgenin dahil olduğu ana sayfanın URL adresini belirtiniz.
- ◆ Eğer yayının tarihi belirtilmemişse İngilizce için n.d., Türkçe için t.y. kısaltmasını kullanınız.

Greater New Milford (Ct) Area Healthy Community 2000, Task Force on Te-en and Adolescent Issues. (n.d.). *Who has time for a family meal? You do!* Retrieved October 5, 2000, from [http:// www.familymealttime.org](http://www.familymealttime.org)

Türk Psikolojik Danışma Rehberlik Derneği (t.y.). *Psikolojik danışma ve rehberlik alanında çalışanlar için etik kurallar*, <http://www.pdr.org.tr>. Erişim tarihi: 16.11.2008.

75. Bir İnternet dokümanında bölüm veya kısım

- ◆ Normalde sayfa numaralarını belirttiğiniz yere bölüm veya kısmın (eğer verilmişse) numarasını koyunuz.
- ◆ Bölümün veya kısmın doğrudan URL adresi mevcutsa, kaynakçanızda bu adrese yer veriniz.

Benton Foundation. (1998, July 7). Barriers to closing the gap. In *Losing ground bit by bit: Low income communities in the Information age* (chap. 2). Retrieved August 18, 2001, from <http://benton.org/Library/Low-Inco-me/two.html>

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu. (2013, Kasım). *İnteraktif aylık bülten*. http://www.bddk.gov.tr/WebSitesi/turkce/Istatistiki_Veriler/Istatistiki_Veriler.aspx, Erişim tarihi: 01.02.2014

76. Bağımsız dokümanlar, yazar ve tarih belirtilmemiş

- ◆ Eğer dosyanın yazarı belirtilmemişse, kaynakça maddenize dosyanın başlığı ile başlayınız.

GVU's 8th WWW user survey. (n.d.). Retrieved August 8, 2000, from http://www.cc.gatech.edu/gvu/user_surveys/survey-1997-10/

Kişilik bozuklukları (t.y.). www.gata.edu.tr/dahilibilimler/ruhsagligi/ders-not%205.6. Erişim tarihi: 15.12.2010

77. Üniversite programında veya üniversite bölümü Web sayfasında yer alan dokümanlar

Chou, L, MacClintock, R., Morett, F., & Nix, D. H. (1993). *Technology and education: New wine in new bottles: Choosing pasts and imagining educational futures*. Retrieved August 24, 2000, from Columbia University, Institute for Learning Technologies Web site.
<http://www.ilt.columbia.edu/publications/papers/newwine1.html>

Can, G. (2008). *Gelişim ve öğrenme*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Web site: <http://orgunx.anadolu.edu.tr/egitim.asp>. Erişim tarihi, 17.04. 2008

- ◆ Eğer dosya uzun ve karmaşık bir web sitesinden temin edildiyse (bir üniversite veya devlet dairesi gibi) organizasyonu, gerekli programı ve ya bölümü, dokümanın URL adresinden hemen önce belirtiniz ve URL adresinden hemen önce iki nokta üst üste koyunuz.

Teknik Raporlar ve Araştırma Raporları

78. Özel bir organizasyonun Web sitesinde yer alan, üniversiteden yayınlanmış raporlar

University of California, San Francisco, Institute for Health and Ging. (1996, November). *Chronic care in America: A 21 st century challenge*. Retrieved September 9, 2000, from the Robert Wood Johnson Foundation Web site: <http://www.rwjf.org/library/chrcare/>

Gaziantep Üniversitesi (2004, Temmuz). *Eğitim ihtiyacı analizi raporu*. Gap Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Web sitesi. <http://www.gap.gov.tr/Turkish/Ge-gitim/yyraporl .pdf>. Erişim tarihi: 17.05.2008.

- ◆ Eğer makalenin yazarıyla Web adresinde makaleyi yayımlayan birbirinden belirgin derecede farklıysa (örn., sunucu görevindeki kuruluş), dokümana ulaşma bilgileri verirken makaleyi yayımlayanı da belirtiniz.
- ◆ *Not:* Eğer kaynak artık kullandığınız adreste yer almıyorsa bu kaynakçanızı güncelleniz gerektiği anlamına gelmektedir.

79. Devlet dairesi Web sitesinde yer alan devlet raporları, yayın tarihi belirtilmemiş

United States Sentencing Commission. (n.d) *1997 sourcebook of federal sentencing statistics*. Retrieved December 8. 1999, from <http://www.uscc.gov/annrpt/1997/s btoc97.htm>

Sosyal Sigortalar Kurumu (t.y.). *2001 yılı istatistikler kılavuzu*. <http://www.sgk.gov.tr/istatistikler.html>. Erişim tarihi: 18.10.2008.

80. Özel bir organizasyon tarafından hazırlanmış ve organizasyona ait Web sitesinde mevcut raporlar

Canarie, Inc. (1997, September 27). *Tovwards a Canadian Health IWAY: Vision, opportunities and future steps*. Retrieved November 8, 2000, from <http://www.canarie.ca/press/publications/pdf/health/healthvision.doc>

Eğitim-Sen (2006). *Okullarda şiddetin kaynağı*. <http://www.egitimsen.org.tr/down/siddet.pdf>. Erişim tarihi: 18.11.2008.

81. Bir üniversite sayfasından alınmış teknik rapor özü

◆ Eğer alınan kaynak tüm çalışma yerine çalışmanın bir özü ise, erişim bilgisinin başına İngilizce [Abstract retrieved], Türkçe ise [Öz, . . .dan alınmıştır] yazarak durumu belirtiniz.

Kruschke, J. K., & Bradley, A. L. (1995). *Extensions to the delta rule of asso-ciative learning* (Indiana University Cognitive Science Research Report No. 14). Abstract retrieved October 21, 2000, from http://www.indiana.edu/~kruschke/deltarule_abstract.html

Uslu, A., Şakrak, M, Çinko, L, Akıl, G., Yurtkoru, S. E. ve Durmuş, B. (2008). *Marmara Üniversitesi stratejik planı -2009-2013-* (Marmara Üniversitesi Stratejik Planlama Merkezi Rapor No: 2008/01). [http://www.marmara.edu.tr/dosya/duyuru/plan_sonsekli18\[1\].pdf](http://www.marmara.edu.tr/dosya/duyuru/plan_sonsekli18[1].pdf). Erişim tarihi: 18.10. 2008.

Toplantı ve Sempozyum Bildirileri

82. Bir sempozyumda sunulan çalışmalar, üniversite Web sitesinden alınmış öz

Cutler, L. D., Fröhlich, B., & Hanrahan, P. (1997, January 16). *Two-handed direct manipulation on the responsive vworkbench*. Paper presented at the 1997 Symposium on Interactive 3D Graphics. Abstract retrieved June 12, 2000, from <http://www.graphics.stanford.edu/papers/twohanded/>

Karadağ, E., Baloğlu, N., Korkmaz, T. ve Yüksel, S. (2008, 03 Eylül). *Öğretmen adaylarındaki kontrol odağı yönelimlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına etkisi: Bir path analizi çalışması*. Çalışma 17. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresinde sunulmuş bildiri. Özü www.sakarya.edu.tr/17uebk/bil-diriler.karadag. Erişim tarihi: 19.09.2008

83. Sanal bir konferansta sunulmuş çalışmalar

Tan, G., & Lewandowsky, S. (1996). *A comparison of operatör trust in hu-mans versus machines*. Paper presented at the CybErg 96 virtual confe-rence. Retrieved May 16, 2000, from <http://www.curtin.edu.au/conference/cyberg/centre/outline.cgi/frame?dir=tan>

- ◆ Unutmayınız ki sanal konferanslar (örn., tamamıyla çevrimiçi gerçekleşen konferanslar) için yer bilgisi mevcut değildir.

E-posta. Bir kişiden diğerine gönderilen bir e-posta kişisel iletişim olarak değerlendirilmeli ve o şekilde kaynakçada yer almalıdır.

84. Haber gruplarına atılmış mesajlar

- ◆ Eğer yazarın tam ismi mevcutsa, önce soyadını sonra ön adının ilk harflerini yazınız. Eğer görüntülenecek sadece tek bir görüntü ismi verilmişse, onu kullanınız.
- ◆ Mesajın atıldığı tam tarihi belirtiniz.
- ◆ Tarihin hemen ardından mesajın konu başlığını italik harf kullanmadan yazınız. Eğer okuyucunun mesajı bulmasını kolaylaştıracak her hangi bir ek bilgi mevcutsa mesaj konu başlığından hemen sonra köşeli ayraç içerisinde bu bilgiyi de veriniz.
- ◆ Haber grubunun adresinin hemen ardından bu malzemenin belirttiğiniz adresten alındığını yazınız. İngilizce için "Message posted to", Türkçe için "... adresinden alınmıştır" ifadelerini kullanınız. Proto kolde news sözcüğünü yazmayı unutmayınız.

Chalmers, D. (2000, November 17). Seeing with sound [Msg 1]. Message posted to news://sci.psychology.consciousness

85. Bir çevrimiçi foruma veya tartışma grubuna atılmış mesajlar

Simons, D. J. (2000, July 14). New resources for visual cognition [Msg 31]. Message posted to <http://groups.yahoo.com/group/visualcognition/message/31>

86. Elektronik yazışma listelerine atılmış mesajlar

- ◆ Elektronik yazışma listesinin ismini ve mesajın yer aldığı arşivin adresini belirtiniz.

Hammond, T. (2000, November 20). YAHC: Handle Parameters, DO-I Genres, etc. Message posted to Ref-ünks electronic mailing list, archived at <http://www.doi.org/mail-archive/ref-link/msg00088.html>

87. Veri tabanından alınmış 3-5 yazarlı dergi makalelerinin elektronik kopyası

Borman, W. C, Hanson, M. A., Oppler, S. H., Pulakos, E. D., & White, L. A. (1993). Role of early supervisory experience in supervisor performance. *Journal of Applied Psychology*, 78, 443-449. Retrieved October 23, 2000, from the PsycARTICLES database.

88. Günlük gazete makalesi, arama sonucu bulunan elektronik kopya

Hitts, P. J. (1999, February 16). In forecasting their emotions, most people flunk out. *New York Times*. Retrieved November 21, 2000, from <http://www.nytimes.com>

Çakmakçı, N. (2004, 13 Eylül). Çabuk unutmayalım. *Hürriyet*.<http://hurarsiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?viewid=467797>. Erişim tarihi: 18.11.2008.

89. İkincil bir veritabanından alınmış öz, elektronik kopya

Fournier, M., de Ridder, D., & Bensing, J. (1999). Optimism and adaptation to multiple sclerosis: What does optimism mean? *Journal of Behavioral Medicine*, 22, 303-326. Abstract retrieved October 23, 2000, from PsycINFO database

Bilgisayar programları, yazılım ve yazılım dilleri. Microsoft Word, Ex-cel, Java, Adobe Photoshop ve hatta SAS ve SPSS gibi standart yazılım ve programlama dilleri için kaynak yazmaya gerek yoktur. Metin içinde yazılımın ismini ve versiyonunu vermeniz yeterli olacaktır.

Ancak sınırlı dağıtımda olan özel yazılım ve bilgisayar programları için kaynak vermeniz mutlaka gerekmektedir.

90. Bilgisayar Yazılımı

Miller, M. E. (1993). *The Interactive Tester (Version 4.0)* [Computer software]. Westminister, CA: Psytek Services.

Macit, S. (2007). *Akademik benlik kavramı ölçeği 1.0* [Bilgisayar yazımı]. İstanbul: Akade.

91. Üniversite sitesinde yer alan bilgisayar yazılımı ve kullanma kılavuzu

- ◆ Yazılım, program veya dilleri italik harflerle yazmayınız.
- ◆ Eğer yazılımın telif hakları bir kişiye aitse kişinin ismini yazarın yerine koyunuz; eğer böyle bir kişi mevcut değilse, bu tarz çalışmalarını yazarı belirtilmeyen çalışmalar için uygun olan formatta belirtiniz.
- ◆ Başlığın hemen ardından köşeli ayraç içinde bilgisayar programının, dilinin ve yazılımın kaynağını tanımlayınız. Başlık ve köşeli ayraç arasında nokta kullanmayınız.
- ◆ Çalışmayı üreten organizasyonun yerine ve ismine (eğer mevcutsa) yayıncı konumunda yer veriniz.
- ◆ Bir manueli kaynak olarak göstermek için aynı bilgileri veriniz. Ancak başlıktan sonra köşeli ayraç içinde kaynağın bir bilgisayar programı veya yazılım kılavuzu olup olmadığını belirtiniz.

Schwarzer, R. (1989). Statistics software for meta-analysis [Computer software and manual]. Retrieved March 23, 2001, from http://www.yorku.ca/faculty/academic/schwarze/meta_e.htm

Arıkan, A. (2008). Medya araştırmaları için temel içerik çözümlemesi [Bilgisayar yazılımı ve kullanım kılavuzu], <http://www.yeditepe.edu.tr/egitim/ari-kan.html>. Erişim tarihi:15.11. 2008

Ham veri

92. Devlet dairesinde mevcut veri dosyası

- ◆ Başlığın ardından köşeli ayrıç içinde (noktadan hemen önce) malzemenin tanımına yer veriniz, (bu örnekte Data file yani Türkçe için, Veri dosyası).

National Health Interview Survey - Current health topics: 1991- Longitudinal study of aging (Version 4) [Data file]. Hyattsville, MD: National Center for Health Statistics.

93. NTIS Web sitesinde mevcut veri dosyaları

- ◆ URL adresinin malzemenin kendisine değil de kaynak olarak göster diğiniz malzemeye nasıl ulaşılacağına dair bilgi verdiğini belirtmek için available from (Türkçe için "şu kaynaktan ulaşılabilir") ifadesini kullanınız.

Department of Health and Human Services, National Center for Health Statistics (1991). *National Health Provider Inventory: Home health agencies and hospices*, 1991 [Data file]. Available from National Technical Information Service Web site, <http://www.ntis.gov>

Kaynak

Amerikan Psikoloji Derneği. (2010). *Amerikan psikoloji derneği yayım kılavuzu* (6.yayım). Washington, DC.